

Laat je niet kisten

ONDERWIJS

Wat is er gebeurd met de herindeling?

STUDENT

Sociale innovatie op je bord

NAVRAAG MET ANNEMIE STRUYF

‘Zingeving blijft voor mij heel fascinerend’

In deze editie

ARTIKEL: VLAANDEREN SLECHTSTE LEERLING OP VLAK VAN
VLUCHTELINGENBEGELEIDING HOGER ONDERWIJS

Vluchtelingen in het hoger onderwijs

KUNNEN ZE REKENEN OP ENIGE BEGELEIDING?— 22-23

PROFIEL: KOENRAAD DEBACKERE

'De universiteit is geen bedrijf'

EEN BLIK OP DE CARRIÈRE VAN DE ALGEMEN BEHEERDER—7-9

onderwijs > Hoe staat het met de herindeling? — 5
onderwijs > Alle ontwikkelingen m.b.t. de kalender — 6
sociaal > Orthodox geloven: Bert De Leenheer — 10-11
sociaal > Het Vesalius Instituut zoekt lichamen — 12-13
internationaal > Trouwen aan de KU Leuven? — 18-19
student > De Groentetas binnenstebuiten — 25-26
cultuur > Kortverhaal over het Leuvense studentenleven— 28-29

strip — 27
beeldreeks — 20-21
cultip — 29-30
dubbel geboekt— 30-31
onderhond — 31
KU Leuven — 36-37

‘We leven op een geweldig hectisch ritme’

OPINIE

The ecology, stupid!

Maarten Huybrechts en Vincent Cuypers dragen een mogelijke oplossing aan voor de klimaatproblematiek — 14-15

Petrarca in Tindertijden

Tinderen zorgt voor magere tijden voor de liefde, aldus Ana Van Liedekerke — 16

Bezint eer ge begint!

Opkomstplicht is een goede zaak, betoogt Daan Delespaul — 17

EDITORIAAL

Brexit en de boer

Recent onderzoek toont aan dat 21% van de Britten bang is over de uitkomst van het Brexitproces, dat 17% een hoge mate van stress ervaart, en 12% Brexitgerelateerde slaapproblemen heeft. 43% voelt zich machteloos en 39% is boos. En, het ergst van al, 19% van de Britten heeft er ruzie over gemaakt met partner of familie. De economische schade van de Brexit valt op dit moment nog mee, maar de schade aan het welzijn is duidelijk. Ook met terreur en klimaatverandering zijn er redenen genoeg voor angst, boosheid, slaapproblemen en ruzie.

Dat is zorgwekkend, want getormenteerde geesten doen sneller domme dingen, en een gebrek aan gemoedsrust is ook slecht voor de productiviteit. Nieuwsmedia spelen daar een belangrijke rol in. Een nieuwsmedium moet brengen wat relevant is - en vaak is dat nu eenmaal slecht nieuws. Maar finaal moet het ook een juist beeld scheppen van hoe slecht of hoe goed de maatschappij er aan toe is. Als je sommige Vlaamse kranten moet geloven, vergaat de wereld iedere week.

Hoe dan ook moeten we ook als individuen op zoek naar een evenwicht. De hoeveelheid informatie, ook slecht nieuws, die we te verwerken krijgen is enorm toegenomen, en kennelijk zijn we daar niet aan aangepast. Niet dat er meer slechte dingen gebeuren dan vroeger, maar we worden meer en sneller met de neus op alle feiten gedrukt. Om onze onafhankelijkheid en gemoedsrust te bewaren, is afstand nemen dus cruciaal. Niet dat we niet meer moeten betogen voor het klimaat bijvoorbeeld, integendeel, maar een 'klimaatdepressie' zoals dat tegenwoordig heet, brengt je ook niet vooruit.

De eerste filosofieën die een focus op het afsluiten van de geest voor de maatschappelijke realiteit hebben ontwikkeld, het epicurisme en de stoa, zijn ontstaan tijdens en na het rijk van Alexander de Grote, toen de Griekse stadstaten plots zelf geen controle meer hadden over hun zaken. Dat controleverlies is eigen aan globalisering. Hoe groter het aantal deelnemers aan een politiek proces, zelfs in een democratie, hoe minder invloed elk individu heeft. Dat vraagt oplossingen om de politieke machine draaiende te houden, maar ook om daar als individu mee om te gaan.

De relativiteit van een en ander inzien is daarin een belangrijke stap. Om het met de helaas vergeten *Ballade van de boer* van Johan Weremeus Buning te zeggen: oorlog en strijd mogen om zich heen razen, de boer hij ploegde voort. Tijd dus misschien om krant en smartphone af en toe aan de kant te leggen, en te genieten van de lente en het wielervoorjaar. En te kijken naar al het goede om ons heen, en zoals de boer rustig de hand aan de ploeg te slaan.☺

Vincent Cuypers is redacteur Opinie. Het editoriaal wordt gedragen door de voltallige redactie.

CARTOON VAN DE WEEK

door [Anneka Robeyns](#)

“Yogini”

“Yogi’s”

“Yogasnuivers”

de kringwinkel

IJzerenmolenstraat 10-12, Heverlee • Diestsestraat 253, Leuven

Andere winkels: Dilbeek • Halle • Laken • Opwijk • Overijse • Sint-Pieters-Leeuw • Vilvoorde • Wespelaar

Gratis ophaling herbruikbare spullen 070 222 002 – www.vites.be

ViTeS

Komt de herindeling er nog aan?

Na de woelige periode vorig jaar worden enkel nog de startersdagen, activerend onderwijs en herkansingsbeleid behandeld. Die laatste kan op termijn evenwel de basis vormen voor een echte herindeling.

door [Tijds Keukeleire](#)

Van de drie thema's krijgt het herkansingsbeleid op dit moment de meeste aandacht. Voorzitter van de Onderwijsraad Jan Eggermont legt uit: 'Er was vorig jaar onder meer discussie over waar de tweede examenkans moest komen in het academiejaar. In onze vergaderingen merkten we dat die discussie eigenlijk het gevolg was van verschillende visies op herkansing.'

'Maar eigenlijk hebben wij als universiteit nog niet nagedacht over de rol en de betekenis van de tweede examenkans in ons onderwijsproject. In documenten als het OER (Onderwijs- en examenreglement, red.) staan veel praktische zaken uitgewerkt, maar verder is er nooit veel expliciet op papier gezet over de visie van de universiteit.'

Begin dit jaar schreef de Onderwijsraad een nota met wetenschappelijke onderbouwingen die nu als basis dient voor een discussie over de herkansingsprincipes. 'De discussie gaat niet over wat in welke week komt, maar over de bredere concepten', meent Philippe Muchez, decaan van de faculteit Wetenschappen. 'Willen we een snelle of late herkansing? En voor wie? Misschien willen we wel iets anders voor masterstudenten dan eerste bachelorstudenten?'

Toch nog kalenderwijziging?

De discussie loopt nu bij de verschillende geleidingen en eind april geeft de Onderwijsraad een finaal advies. De bedoeling is om tegen juni te landen, waarna de principes volgend academiejaar verder kunnen worden uitgewerkt.

De decanen erkennen dat bij de implementatie van een nieuw herkansingsbeleid toch nog een kalenderhervorming kan komen kijken, wanneer bijvoorbeeld wordt gekozen voor snelle herexamens in plaats van late. 'Een herindeling kan voor ons alleen wanneer strikt noodzakelijk', zegt Hannes Dewaele, mandataris Onderwijsraad bij de Studentenraad. 'De voorstellen die nu op tafel liggen hebben al veel praktische implicaties. Net zoals vorig jaar zijn eerst middelen, ruimte en draagvlak nodig.'

Een ander element dat een grondige hervorming van de herexamens kan verhinderen, is het

© Annela Robeyns

feit dat de KU Leuven de UGent deze keer niet aan haar zijde heeft. Sarah Van Acker, voorzitter van de Gentse Studentenraad: 'Aan de UGent zijn we wel bezig met oriëntering op zich, maar niet zo specifiek met herkansingsbeleid als bij jullie.'

Loskoppeling

Na de 'Heb je mei gemist'-campagne van Stura tegen de herindeling en de finale doodsteek door de UGent, leek het lot van de herindeling bezegeld. Het draagvlak binnen en buiten de universiteit was te klein geworden en de discussie moest worden ontmijsd in de Onderwijsraad. De Onderwijsraad deelde het dossier op in verschillende subthema's die vooral het onderwijskundige aspect benadrukten. Dat was immers de terugkerende kritiek: het rectoraat linkte bepaalde onderwijskundige vernieuwingen aan een herindeling.

Die koppeling was in het begin nogal evident, vertelt Steven Eggermont, decaan Sociale Wetenschappen. In een aantal scenario's zorgde de herindeling voor meer onderwijstijd en minder evaluatietijd. 'Het doel van die scenario's was om via een herindeling tijd te scheppen voor nieuwe werkvormen en voor meer activerend onderwijs.'

Veranderde houding rectoraat

De nieuwe opdeling geniet alvast een brede goedkeuring onder decanen en studentenvertegenwoordigers. Gerd Van Riel, decaan van het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte (HIW): 'Zo vind ik het veel beter, in plaats van de heilloze discussie over "week x en week y" die we vorig jaar hielden. Nu kunnen er dingen besproken worden die vast zaten, belangrijke thema's als herkansing of activering.'

Bij Stura spreken ze alvast van een toegeving vanuit het rectoraat. Philippe Muchez wil het niet zo gezegd hebben: 'Dit is inderdaad een veel voorzichtigere tactiek, maar dat is vooral het resultaat van een vruchtbare discussie. Nu kunnen we alle thema's een voor een aanpakken en hoeft de hele operatie niet in een keer.'

Die thema's zijn alvast minstens deze drie: de startersdagen, activerend onderwijs en herkansingsbeleid. De startersdagen werden begin dit academiejaar behandeld en daar werd snel een consensus over bereikt (*meer daarover deze week op [veto.be](#)*). Het thema activerend onderwijs loopt constant in de vorm van proefprojecten op verschillende faculteiten.⊘

De herindeling van het academiejaar: van 2006 tot nu

door [Tijs Keukeleire](#)

In 2000 schakelden de Vlaamse universiteiten over op het semestersysteem met twee examenperiodes. Aan de KU Leuven wordt al zeker sinds 2006 gesproken over een nieuwe kalender, die in september zou beginnen en de studenten hun kerstvakantie zou teruggeven. Bovendien zou in dat idee de tweede zit sneller op de eerste volgen, wat onderwijskundig beter zou zijn.

2012: Het eerste uitgewerkte plan

Een academiejaar dat begint in september, met examens voor Kerstmis en herexamens in zowel januari als juni. Dat plan van toenmalig vicerector Onderwijs Ludo Melis lekt in 2012 uit. Studentenvertegenwoordigers reageren genuanceerd: het nieuwe systeem zou beter kunnen zijn voor studenten met een lichte buis, maar voor anderen te weinig tijd bieden om zich te herpakken.

2014: Vliir-nota

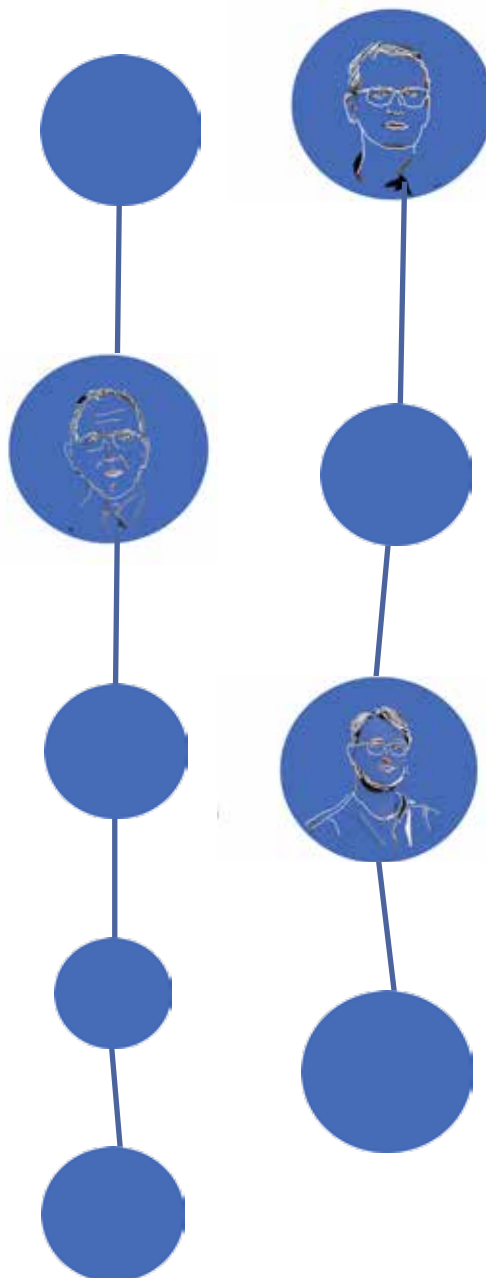
De Vlaamse Interuniversitaire Raad (Vliir) behandelt het dossier en in november 2014 brengt het een nota uit waarin drie vakantieperiodes vastliggen voor alle Vlaamse studenten. De rest mag zelf ingevuld worden. KU Leuven gaat intern op zoek naar een draagvlak voor een hervorming, maar de discussie loopt vast.

December 2015: Wondere werkgroepen

Het presenteren van concrete plannen heeft twee keer niet gewerkt en er wordt voor een nieuwe, meer omzichtige aanpak gekozen. Een werkgroep gaat aan de slag die de criteria en de parameters moet vastleggen om toekomstige herindelingsvoorstellen te kunnen evalueren.

November 2016: Parameters liggen vast

De werkgroep is klaar, de parameters liggen vast. Aan de hand van cijferscores kunnen voorstellen tegen elkaar worden afgewogen. De echte beslissing wordt doorgeschoven naar de volgende rectorsploeg. Een nieuwe werkgroep moet de nota omvormen naar een definitief rapport het volgende jaar.

September 2017: Rector Sels komt in de pers

Drie keer is scheepsrecht: een maand na zijn aanstelling tot rector komt Luc Sels in de pers met concrete plannen over een herindeling. Bekend was al dat Sels progressiever stond in het dossier dan zijn voorganger. Studentenvertegenwoordigers en faculteiten vallen echter uit de lucht: vooraf had Sels niet bij hen afgetoetst.

De UGent is ook bezig met het thema, zo blijkt. Belangrijk, want op zijn eentje zou het moeilijk zijn voor de KU Leuven een herindeling door te voeren. Minister van Onderwijs Hilde Crevits liet in *Veto* optekenen dat ze een decreetswijziging niet uitsloot wanneer er geen stroomlijning zou zijn over alle instellingen.

December 2017: Tweede werkgroep is klaar

Het definitieve rapport is klaar, waarin verschillende herindelingsconcepten tegen elkaar worden afgewogen als hulp voor het maken van een beslissing. Maar, zo schrijft *Veto*, 'aan de universiteit heerst de sfeer dat de beslissing toch al genomen is.'

April-mei 2018: De maat is vol

Studentenvertegenwoordigers hebben genoeg van de manier van werken van het rectoraat en willen dat de discussie ten gronde gevoerd kan worden. Op 9 mei bezet Stura symbolisch het rectoraat, een maand na Sels' uitspraak dat 'de studentenvertegenwoordigers – met de klemtoon op "vertegenwoordigers" – niet te vinden zijn voor een kalenderaanpassing.' Het is exact een jaar na Sels' verkiezing.

17 mei 2018: UGent levert de doodsteek

De Onderwijsraad van de UGent adviseert zijn raad van bestuur enkel te focussen op activerend leren, en het dossier van de herindeling te laten voor wat het is. Hiermee lijkt de herindeling in zijn huidige vorm van de baan, want alleen kan de KU Leuven niets doen.

Aan de KU Leuven werd daarop ook beslist het educatieve en het kalendersaspect te splitsen. Verschillende onderdelen van het plan, zoals activerende werkvormen, het herkansingsbeleid of startersdagen, worden verder apart onderzocht in verschillende werkgroepen. Het gaat voorlopig nog vooral om principiële bepalingen over de visie van de universiteit, zonder directe praktische implicaties. Een echte herindeling lijkt voorlopig van tafel.☺

‘De universiteit is geen bedrijf, en zal dat ook nooit zijn’

Het bureau van Koenraad Debackere, algemeen beheerder van de KU Leuven, ligt letterlijk in de schaduw van het rectoraat. Maar of we kunnen spreken van een schaduwbestuur, is hiermee niet gezegd.

door [Vinsent Nollet](#), [Daphne de Roo](#) en [Sjaak Tromp Meesters](#)

We worden hartelijk welkom geheten in het ruime kantoor van Debackere, waar een thermoskoffie en een kan water klaarstaan. ‘Even mijn keel smeren’, zegt hij. De Algemeen Beheerder wordt weleens voorgesteld als één van de machtigste figuren van de universiteit. Anders dan de rector wordt hij niet verkozen, en kan hij dus jaren dezelfde functie behouden.

Koenraad Debackere beoefent deze functie al sinds 2005, en combineert het beheer met de verantwoordelijkheid over *Leuven Research and Development*, een functie die hij al sinds 1999 heeft.

Zelf omschrijft hij zijn rol als het beheer van een aantal facetten van de universiteit. ‘De algemeen beheerder is lid van het GeBu (*Gemeenschappelijk Bureau, het hoogste beleidsorgaan aan de KU Leuven red.*), dat voorgezeten wordt door de rector. Het Algemeen Beheer heeft vijf directies die aan de Algemeen Beheerder rapporteren: de personeelsdirectie, financiële directie, stafdiensten, centrale ICTS en technische diensten. Als Algemeen Beheerder ben je natuurlijk betrokken bij heel wat activiteiten, maar altijd in afstemming met rector, vicerectoren, diensten etcetera.’ Debackere beschrijft zijn eigen rol vooral in termen van ‘verantwoordelijkheden’ die hij draagt naar de mensen met wie hij samenwerkt.

Het beslissend comité

Toch verkondigen verschillende stemmen dat hij de touwtjes in handen heeft aan de KU Leuven, en als een van de weinigen volledig zicht heeft op de begroting. ‘Wie de centen heeft, heeft de echte macht’, getuigde een anonieme oudgediende van het rectoraat in *Veto*. Debackere nuanceert: ‘Het is natuurlijk zo dat je als Algemeen Beheerder een overzicht hebt over het geheel

van de begroting. Anders doe je de job niet goed. Anderzijds is er een auditcomité van de universiteit, waar ook de rector en leden van de Raad van Bestuur en externen in zitten, alsook een interne auditdienst, waar Seppe Deryckere aan het hoofd staat. Die hebben ook zicht op alles. Mochten er dingen verkeerd voorgesteld worden, zien zij dat onmiddellijk. Uiteindelijk is de universiteit onderhevig aan heel wat controles: door het rekenhof, door de regeringscommissaris, door de Vlaamse overheid, onze eigen revisor. Ook zijn er voor een aantal facetten heel wat Europese controles.’

‘Ik heb met heel veel rectoren mooi en goed kunnen samenwerken’

Debackere ziet zichzelf echter zowel als beslisser als uitvoerder van het beleid. ‘Omdat ik mee in het GeBu zetel, ben ik vanuit die positie medebeslisser rond beleid. Gelet op het operationeel beleid hebben de diensten van het Algemeen Beheer ook een uitvoerende functie. Het beslissen gebeurt natuurlijk ook met enige voorbereiding, waarbij kennis nodig is, niet alleen technische kennis, maar ook bijvoorbeeld van subsidieregelingen. In die zin is het Algemeen Beheer betrokken in een drietrapsproces: ontwikkelen van het beleid, beslissen en uitvoeren.’

Meermaals benadrukt Debackere dat het GeBu uiteindelijk beslist, en dat hij verantwoordelijk is voor het aangeven van de contouren, alsook voor het in kaart brengen van mogelijke bewegingsruimte. ‘Je mag natuurlijk ook niet onderschatten dat een universiteit heel wat lopende engagementen heeft.’

(‘Natuurlijk heb ik een overzicht over het geheel van de begroting’)
© Daphne de Roo

Schaduwcircuits en samenwerkingen

Wat vindt hij dan van de beschuldigingen over een schaduwcircuit, waarbij hij buffers zou inzetten? In het recent verschenen *Onder Rectoren* van *De Morgen*-journalist Remy Amkreutz haalt voormalig rector Rik Torfs aan dat er in zijn termijn weinig mogelijk was, omwille van deze buffers en een besparingsperiode. Debackere fronst: 'Ik doe geen uitspraken over de getuigenissen van een vorige rector. Het enige wat ik kan zeggen is dat alle buffers, die we eigenlijk voorzieningen noemen, hierin staan.' Hij tikt op het dikke auditdossier dat hij net uit de kast heeft gehaald voor ons. Vervolgens beschrijft hij de vier posten voor die voorzieningen, van groepsverzekering, pensioenen, voorzieningen voor onderhoud- en herstellingswerken tot buffers voor mogelijke geschillen en disputen.

'De KU Leuven heeft nooit onderzoekers onder druk gezet om opgegeven publicatie-aantallen te behalen. Wij houden gewoon onze koers aan'

Toch schemert wel door dat er niet in elke samenwerking evenveel mogelijk is, en dat de tijd van Torfs voor Debackere een mindere was.

'Ik heb met heel veel rectoren mooi en goed kunnen samenwerken. Ik kan dat vandaag ook, dus ik ben daar uiteraard heel gelukkig mee.'

En hoewel Debackere stelt dat hij nooit de prioriteiten aangeeft, enkel de financiële ruimte, blijkt wel dat een aantal prioriteiten in het huidige beleid hem zeer genegen zijn. Als we hem vragen naar elementen die, wanneer hij terugkijkt op zijn loopbaan tot nu toe, vroeger of beter gerealiseerd hadden kunnen worden, geeft hij rap enkele speerpunten aan:

'Ik denk dat voor ons als universiteit de internationalisering harder, sneller en diepgaander had kunnen gaan. Dat geldt ook voor de digitale revolutie in het onderwijs. Ik ben blij dat we daar nu prioriteiten van kunnen maken. Om budgettaire ruimte in te zetten, moet je die ruimte hebben, maar ook scherpe prioriteiten om ze in te zetten. Ik denk dat die er bij het bestuur nu ook zijn.' Deze beleidsprioriteiten komen natuurlijk vanuit het GeBu, maar het is evengoed duidelijk dat de beleidslijnen van deze legislatuur beter overeenstemmen met wat Debackere al langer verlangt van de KU Leuven, en dat er genoeg financiële ruimte is om deze uit te voeren.

Oog op de toekomst

Bij een positie waarbij je zo lang meedraait in het beleid van een universiteit, kan het ook haast niet anders dat je bepaalde thema's belangrijk vindt, en een visie ontwikkelt op wat de universiteit moet zijn en kunnen. Wanneer Debackere gevraagd wordt naar wat de KU Leuven volgens hem onderscheidt, haalt hij

trots het ondernemerschap aan. 'We zijn als universiteit heel succesvol in het valoriseren van onze onderzoeksresultaten, maar ook met onze spin-off-portefeuille. Op de Reuters ranking kwamen wij naar voren als meest innovatieve universiteit van Europa.'

'Ik ben heel blij met het beleid van onderzoeks- en innovatiefinanciering van de huidige regering, maar qua investeringskredieten is er nog een grote behoefte'

Ondernemerschap is echter maar een facet van wat een universiteit moet zijn, vindt Debackere: 'De universiteit is geen bedrijf, en zal dat ook nooit zijn. Ten eerste is er het vrije onderzoek. Niemand dicteert top-down wat er onderzocht moet worden. Het zijn de onderzoekers en de onderzoekswereld die de agenda's zetten. En daarbij zijn ze nooit blind voor de grote uitdagingen waarmee we als mensen en maatschappij geconfronteerd worden. Wat de universiteit wel steeds vraagt en eist, is dat dit kwaliteitsvol gebeurt en integer. En dat het zich kan meten met de beste in de wereld.' Niet direct de minste eis. Debackere grijpt hier terug op het valoriseren

(‘De KU Leuven is een van de oprichters geweest van Leuven klimaatneutraal, vanuit alle oogpunten een belangrijk aandachtspunt’)

van het onderzoek, waar *Leuven Research and Development* natuurlijk een belangrijke rol in speelt. Daarnaast hecht hij veel waarde aan het *peer review*-mechanisme. ‘Dit is zeker niet foutloos, maar het is toch wel de minst slechte manier van evalueren.’ Om aan *peer review* te doen, moet er natuurlijk wel gepubliceerd worden. Geluiden over een grote publicatiedruk aan de KU Leuven verzacht Debackere. ‘De KU Leuven heeft nooit onderzoekers onder druk gezet om opgegeven publicatie-aantallen te behalen. Wij houden gewoon onze koers aan.’

Naast het vrije onderzoek vindt Debackere het ook heel belangrijk dat de KU Leuven een doorstroomplaats is van talent. ‘Dat kan niemand de universiteit nadoen, en zorgt voor een enorme broedplaats voor kwaliteit. De combinatie van die elementen zorgt ervoor dat er vernieuwend en belangrijk onderzoek kan gebeuren.’ Debackere geeft het klimaatonderzoek als voorbeeld, waar Johan Martens recent nog aandacht kreeg voor zijn onderzoek naar het puren van waterstofgas uit de lucht. ‘Ik ben wat dat betreft toch positief over wat wetenschap en technologie kunnen bijdragen.’

Ook als beheerder is hij actieve klimaatmaatregelen goedgezind. ‘De KU Leuven is een van de oprichters geweest van Leuven klimaatneutraal, vanuit alle oogpunten een belangrijk aandachtspunt.’ Debackere ziet de universiteit hierin ook als rolmodel voor de maatschappij, omdat er én gewezen wordt op het voeren van een beleid naar de klimaatdimensie, en op het onderzoeks- en innovatiepotentieel om nieuwe technologie te ontwikkelen om dat mogelijk te maken. ‘Het én-verhaal krijgt hier echt vorm.’

Banden met het beleid

Het is niet alleen hier dat er een link te vinden is tussen de KU Leuven en de nationale beleidsvoering. In *De Morgen* verscheen recent een stuk waarin werd gesteld dat de banden tussen de KU Leuven en de kabinetten wel heel nauw zijn. ‘Ik heb het artikel gelezen’, antwoordt Debackere als we hem er op wijzen, ‘en ik begreep niet waarom de KU Leuven er zo zou uitspringen. Het is niet gek dat universiteiten samenwerken met beleidsmakers, zij hebben veel kennis op vlak van onderwijs, technologie, wetenschap en innovatie. Alle collega instellingen doen dit. Ik begrijp niet zo goed waarom men daar spoken ziet.’

‘Wij hebben een rol gespeeld bij de overdracht van de lerarenopleiding naar het hoger onderwijs, maar was die disproportioneel? Dat weet ik niet’

Toch zijn er enkele grote dossiers waarop de KU Leuven een grote stempel heeft gezet, zoals de recente ontwikkeling van de educatieve masters. ‘De KU Leuven heeft daarmee de fakkeldragers, dat geef ik grif toe’, zegt Debackere. ‘Dit was wel samen met de andere universiteiten. De hogescholen en de universiteiten hebben daar vanuit hun missie een serieuze opdracht.

Het is zo dat er een overdracht zal gebeuren van de CVO’s (Centra voor Volwassenenonderwijs) naar de hogescholen en universiteiten. Maar deze beweging is gewenst door het ganse hoger onderwijs. Wij hebben een rol gespeeld, maar was die disproportioneel? Dat weet ik niet.’

Debackere weet wel wat hij verlangt bij de aankomende verkiezingen. ‘Ik ben heel blij met het beleid van onderzoeks- en innovatiefinanciering van de huidige regering, en ook haar uitvoering van de groeipaden inzake onderwijsfinanciering verdient alle lof, maar qua investeringskredieten is er nog een grote behoefte.’

Een ander belangrijk punt voor de KU Leuven is de kwaliteit van het onderwijs en rationalisatie van het onderwijsaanbod. Ook de taalwetgeving voor de masteropleidingen mag iets vrijer voor Debackere. ‘We stellen vast dat het Vlaams hoger onderwijs mooi internationaliseert, dus we hebben wel wat middelen om het te doen. Waar we nog meer vragen rond hebben is de flexibiliteit van trajecten voor niet-Vlamingen die werken aan Vlaamse universiteiten. Qua taalvereisten, maar ook voor de ganse werking rond visaproblematiek en vergunningsproblematiek, daar zijn nog wel wat winsten te behalen.’

Het beleid laat Debackere niet los. Maar als een soort bezorgde vader staat hij ook stil bij de studenten. ‘Blijft er nog wel voldoende tijd voor eigen reflectie en oefeningen?’ Dat er ook bij hem weinig tijd overblijft voor reflectie lijkt geen twijfel. Na een lang gesprek moeten wij om negen uur ‘s ochtends snel onze biezen pakken, want Debackeres volgende afspraak is eigenlijk al begonnen.☺

Een dubbele coming-out: verliefd op orthodox geloven

Een portret: Bert De Leenheer

Op een vrijdag in KUp ontmoet ik de 69-jarige Bert, alias Ignati, een kleurrijk man met een al even kleurrijk religieus leven. Enkele jaren geleden verloor hij zijn hart aan het orthodoxe geloof.

Elke editie interviewt Veto een student die een bepaalde religie aanhangt. Wat betekent dat voor hen?

door [Mirjam Eren](#)

Bert De Leenheer groeide op onder de kerktoeren van het Oost-Vlaamse Temse in een katholiek gezin. Ondanks de nabijheid van de kerk haakten zijn oudere broer en zus op een gegeven moment af van het geloof. 'Ik begreep niet waarom en verzette me ertegen. Tien jaar later was het bij mij ook zover.' Waarom? Bert was de voeling met het geloof verloren. 'Bovendien was ik veel met kunst bezig en dan heb je eigenlijk al een religie in huis.' Berts interesse voor kunst werd gewekt door de uitspraak van de Zwitserse kunstenaar Paul Klee: 'Kunst is niet het zichtbare weergeven, maar zichtbaar maken.' Daarin vond Bert tevens de basis voor zijn religieuze beleving.

De kerktoeren, kunst en keuzes

Op zijn 18e speelde Bert met het idee priester te worden. Hij verbleef twee maanden in het priesterseminarie in Drogen bij Gent, maar merkte al snel dat de toen op stapel zijnde vernieuwingen binnen de katholieke Kerk – zoals de afschaffing van het celibaat – hun ingang nog niet gevonden hadden in de praktijk en dat wellicht ook niet meteen zouden doen. Bert besloot te vertrekken en koos voor zijn man. 'We kennen elkaar nu 48 jaar en sinds tien jaar zijn we een getrouwd stel', vertelt Bert glunderend. 'Zodra ik wist dat ik homo was, ben ik daarvoor uitgekomen. Het is een deel van wie ik ben, ik vind het belangrijk dat mensen dat weten.'

Samen met zijn echtgenoot koos Bert in 1988 voor zijn andere grote liefde: kunst. Het koppel opende een kunstgalerie in Leuven, Transit. Een lange tijd was Bert niet meer echt met geloof bezig. 'Tot het moment waarop één van onze kunstenaars een tentoonstelling hield in Kiev en we besloten daarheen te gaan.' In Kiev ontmoette Bert het orthodoxe geloof en zo leidde kunst hem alsnog naar religie.

(Met op de voorgrond het kunstwerk *Pliny's Sorrow* van Johan Creten')
© Bert De Leenheer

'Ik was veel met kunst bezig en dan heb je eigenlijk al een religie in huis'

Een nieuwe wereld

In Kiev bezocht Bert het Lavra-klooster, een van de mooiste orthodoxe kloosters in Europa, met een volledig ondergronds gangenstelsel. 'De intensiteit van dat bezoek is niet te verwoorden.' Bert spreekt er nog steeds vol bezieling over. Na het bezoek vroeg een orthodox seminarist, Oleg, hem op de man af: 'Do you believe?' Het vuur in de mans ogen bleef nazinderen bij Bert en terug in België startten ze een e-mailcorrespondentie.

Vele mails en een half jaar later ging Bert terug naar Oekraïne. Wanneer hij Oleg terugzag in het station van Kharkiv, de Oekraïense stad waar zijn vriend toen verbleef, zei die hem zijn rugzak achter te laten, 'die heb je niet nodig.' 'Het voelde voor mij als binnenstappen in een nieuwe wereld.'

Bert werd helemaal ondergedompeld in het orthodoxe geloof en betoverd door de Byzantijnse gezangen tijdens de liturgie en door hun filosofie niet te oordelen en niemand te veroordelen. Na vier dagen vroeg Oleg hem – in een hobbelend busje nota bene – of hij misschien niet orthodox wilde worden. 'Ik dacht, als ik nu niet ja zeg, zal ik nooit weten wat het orthodoxisme eigenlijk allemaal te bieden heeft.' Dus Bert zei j-j-ja (dat hobbelend busje) en ontving een zalving en een nieuwe naam: Ignati, de naam van de orthodoxe heilige het dichtst bij zijn verjaardag. 'Ik ben heel blij met die naam. Hij wakkert iets in me aan, zet me in beweging.'

'Het is wel zo dat de orthodoxie wil teruggaan naar de bron, maar het is zeker niet zo dat alle orthodoxen daarom conservatief zijn'

De volgende dag reisde Bert, intussen Ignati, naar Kiev waar hij in datzelfde Lavra-klooster de ochtendmis mee volgde. 'Even later stond ik op een klein binnenplein en wat ik daar ondervond, voelde als een zuiverende douche, een lichtzuil rondom mij, het leek of ik zweefde.' De vreugde die hij daar ervoer werd een roes die weken duurde. Bert voelde nog steeds die kracht toen hij terug in België aankwam. 'Mijn man moet gedacht hebben, waar komt 'm nu weer mee af', lacht Bert. 'Van mensen die niet weten wat het orthodoxe geloof is, kreeg ik soms wel te horen: 'waar laat je je nu weer aan vangen.' Een groot misverstand rond orthodoxen is dat ze allemaal conservatief zijn. Het is wel zo dat de orthodoxie wil teruggaan naar de bron, naar de traditie van de kerkvaders, maar het is zeker niet zo dat alle orthodoxen daarom conservatief zijn.'

Orthodoxie in België

In België ging Bert op zoek naar plekken om het orthodoxe geloof te beoefenen en deed dat in eerste instantie via het ROCOR-netwerk (Russian Orthodox Church Outside Russia). In Mechelen hielp Bert een orthodoxe priester met het opstarten van zijn parochie, tot hij enkele maanden later bij hem moest komen. 'Ik ben vrij open over de relatie met mijn man. Hij had dat opgevangen en heeft me geëxcommuniceerd voor twee jaar.

In de orthodoxie mag je wel homo zijn, maar

je mag er blijkbaar niet voor uitkomen door te trouwen met een man. Toen ik dat vertelde aan de orthodoxe priesters van het Oecumenisch patriarchaat, die ik intussen had leren kennen in België, waren die gechoqueerd.' Bert verkende de orthodoxe gemeenschappen in België, van Gent tot Antwerpen tot Kortrijk, en belandde uiteindelijk in de Brusselse parochie H. Martin en H. Silouan, waar hij zich het meest thuis voelde.

Bert kwam ook terecht in de oecumenische gespreksgroep in Mechelen. Deze ervaring veroorzaakte een grondige wending in Berts relatie met andere kerken. Hij kwam binnen in de gespreksgroep als orthodox, maar leerde gaandeweg ook de Jezuïeten kennen via hun dienst in Mechelen en woonde daar ook de liturgie bij – 'die mag je echt niet missen'.

'Uiteindelijk zijn we allen christenen en ga ik gewoon op zoek naar waar en op welke manieren ik mijn geloof het beste kan beleven. Ik wil niet shoppen tussen verschillende religies, maar meer oecumene is een noodzaak, we hebben van elkaar veel te leren.'

Levenslang leren

Bijna een halve eeuw nadat de negentienjarige Bert zijn studie TEW aanvatte aan de KU Leuven, besloot Ignati enkele jaren geleden terug te komen naar de universiteit. 'Om me te verdiepen in het orthodoxe geloof, was ik veel beginnen lezen. Ik dacht: waarom niet terug gaan studeren? En

aangezien ik in mijn studententijd eigenlijk altijd al jaloers was op theologiestudenten, was de keuze nu ook vrij voor de hand liggend.'

'Terug gaan studeren heeft me zeker geholpen in het vinden van mijn geloof'

Bert schreef zich in aan de KU Leuven als Ignati en vatte de bachelor Theologie aan. Schrik om terug te komen studeren had Bert niet. 'Ik merk dat studenten het leuk vinden om een oudere student in hun les te hebben. We schelen twee generaties, maar de studenten zijn heel open en nieuwsgierig, ze leren graag bij van iemand met levenservaring. We zijn intussen echt vrienden geworden.' Ook op de Indiëreis vorig jaar leerde Bert – naast Oosterse religies als het boeddhisme, hindoeïsme en sikhisme – zijn klasgenoten veel beter en dieper kennen.

'Ik ben de KU Leuven heel dankbaar, maar ook mijn medestudenten, omdat ze mij aanvaard hebben. Terug in Leuven komen studeren heeft me zeker ook geholpen in het vinden van mijn geloof, in wat ik juist zo mooi vind aan de orthodoxie, namelijk het heilige; dat ze in haar puurheid het hogere nastreeft. Dat vind ik prachtig.'

‘Waarom jezelf niet nog éénmaal nuttig maken?’

Ondanks de verdubbeling van het aantal gedoneerde lichamen, blijft de nood aan donors voor het Vesalius Instituut groot. Meer studenten en vorsers betekenen immers meer oefening en onderzoek.

door [Jef Cauwenberghs](#)

‘Dood is dood hè.’ Lieve haalt haar schouders op terwijl ze een kaartje uit haar portefeuille haalt en het op tafel legt. ‘Ik wens mijn lichaam na overlijden af te staan aan het Vesalius Instituut van de KU Leuven’ lettert het geplastificeerd stukje papier samen met nog enkele belangrijke contactgegevens.

‘Dit zou in alle kranten moeten staan! Veel meer mensen moeten weten dat ze hun lichaam ook aan de wetenschap kunnen schenken’, zucht ze. Voor Lieve viel de beslissing toen haar dochter geneeskunde studeerde en de universiteit systematisch met een tekort aan stoffelijke overschotten kampte. ‘Soms waren er zelfs geen lichamen om de les af te ronden. Het oefenen op een menselijk lijk is nochtans essentieel voor dokters in spe.’

Die tijd van onhebbelijke tekorten lijkt onder tussen voorbij. Sinds 2008 verdubbelde het aantal schenkingen aan onze Leuvense universiteit. Een duidelijke verklaring is er niet, al valt hier en daar te horen dat de toegenomen media-aandacht rond fenomenen als orgaandonatie, euthanasie en het indienen van negatieve wilsverklaringen het aantal donoren de hoogte in heeft gestuwd.

Het jaar 2018 werd op Vlaams niveau afgeklopt op 443 lichamen voor de wetenschap. Van een significant ‘tekort’ willen ze aan het Vesalius Instituut dus zeker niet gesproken hebben. ‘Wel blijft

‘Als het over donorlichamen gaat is er een gezonde samenwerking tussen de universiteiten’

[Ann Van Ermen](#), *Diensthofd Vesalius Instituut*

er een zekere nood aan donorlichamen’, beaamt diensthofd Ann Van Ermen. ‘Enerzijds omdat er steeds meer studenten zijn en er dus ook meer geoeft moet worden. De prioriteit gaat daarbij naar onder andere de anatomielessen voor toekomstige tandartsen, dokters of kinesisten. Daarbij komend moeten afstuderende chirurgen ook belangrijke ingrepen oefenen alvorens ze overgaan op een levend lichaam. Anderzijds is er ook gewoon meer nood aan onderzoek.’

Geen lijkenpikkerij

Uiteraard is de KU Leuven met het Vesalius Instituut niet de enige universiteit die voor onderzoek en opleiding nood heeft aan menselijke lichamen. Ook de andere Vlaamse leer- en onderzoeksinstellingen, zoals de UGent of de VUB, zijn vrijwel aanhoudend op zoek naar stoffelijke overschotten voor hun studenten en vorsers. Ontstaat er zo geen concurrentiële markt waarin universiteiten over lijken gaan om potentiële donors bij leven en welzijn aan hun instelling te binden? Van Ermen verzekert ons dat dat niet het geval is.

‘Als het over donorlichamen gaat, is er een gezonde samenwerking tussen de verschillende universiteiten’, vertelt ze. ‘Niet dat we onderling lichamen uitwisselen. Maar er is zeker geen sprake van concurrentiestrijd. Welke universiteit welk lichaam krijgt, is vaak eerder praktisch van aard. Omdat een lijk 72 uur na overlijden in het labo moet zijn, kunnen mensen die zich als donor opgeven gewoon best voor de dichtstbijzijnde universiteit kiezen. Iemand die in Leuven woont zal dus logischerwijs voor de KU Leuven opteren terwijl iemand die in de omgeving van Gent woont, zijn lichaam best aan de UGent schenkt.’

Handgeschreven brieven en uitgestelde tranen

Dan nog blijft de vraag of de weg van levend organisme tot snijtafel niet nodeloos complex is.

Lieve toont ons een afschrift dat ze van het Vesalius Instituut ontving nadat ze een verplichte, handgeschreven brief instuurde met haar wilsverklaring. Ook in dit internettijdperk blijft de universiteit hameren op een met pen en papier opgestelde boodschap met handtekening.

‘Ik denk eerlijk gezegd niet dat dat een drempel vormt’, aldus Van Ermen. ‘Het is belangrijk dat wij als instelling weten dat dit iemands persoonlijke wil is en dus niet een onpersoonlijk, digitaal getypt document dat iedereen zomaar kan insturen.’

‘We begrijpen dat het na twee jaar pijnlijk kan zijn om opnieuw geconfronteerd te worden met verlies’

[Ann Van Ermen](#)

Wanneer iemand vervolgens overlijdt, moet het lichaam binnen de hiervoor genoemde drie dagen in het labo zijn waar het gebalsemd en van bloed ontdaan wordt zodat het langere tijd bestand is tegen ontbinding. Voornamelijk voor de nabestaanden is een donorafgifte bovenop het verlies geen emotionele sinecure. Lange tijd om te rouwen met het lichaam is er niet.

Bovendien kan een stoffelijk overschot tot wel twee jaar in de koelkast van het Instituut blijven waarna het pas begraven of gecremeerd wordt. ‘Wij begrijpen dat het pijnlijk kan zijn voor familie en vrienden om na die tijd plots weer geconfronteerd te worden met het verlies’, geeft Van Ermen toe. ‘Daarom organiseert de universiteit elk jaar een grote dankmis voor nabestaanden

© Philip Lammens

van donoren. De kerk zit vaak helemaal vol. Tot uit alle hoeken van het land komen daar mensen naartoe. Dat moment betekent heel veel voor familie en vrienden.'

Kan ik ook donor worden?

Tot slot nog dit. Iedereen die ouder is dan achttien kan zich opgeven als donor. Van Ermen benadrukt daarbij dat de leeftijd op moment van overlijden op zich niet zo'n grote rol speelt. Traditioneel komen er weinig 'jonge' lichamen het labo in, maar dat maakt voor de anatomeies weinig uit. Ook de fysieke toestand van je lichaam is niet

allesbepalend. Tenzij een lichaam door een verkeersongeluk onherkenbaar verminkt is of door orgaandonatie de meest essentiële onderdelen ontbreken, is elk stoffelijk overschot nodig.

'Eder lichaam is anders. Ieder lichaam is uniek. En daardoor is ook ieder gedoneerd lichaam welkom,' besluit het diensthoofd. Of om nog eens bij Lieve terug te komen: 'Waarom zou je jezelf niet nog eenmaal nuttig maken?'

Wie meer info over lichaamsdonatie wenst, kan terecht op de website van het Vesalius Instituut.

The ecology, stupid!

De ecologische crisis dwingt ons na te denken over hoe we ons als mens in de natuur opstellen, en hoe we onze economie moeten organiseren. Dat stellen studenten Maarten Huybrechts en Vincent Cuypers.

door [Maarten Huybrechts](#) en [Vincent Cuypers](#)

Het is jammer dat economen en ecologen nog steeds zo weinig met elkaar praten. Economie en ecologie gaan immers in wezen over hetzelfde. Beide termen zijn afgeleid van het Griekse 'Oikos', dat 'huis' betekent.

Beide zijn dus bezig met de wetten en wetmatigheden die het functioneren van het collectieve huis, of huishouden, bepalen. Ze gebruiken alleen de term 'wetten' in een verschillende betekenis. De 'logos' van de eco-logie wijst op de interne, natuurlijke wetmatigheden die het natuurlijke huishouden - organismen in relatie tot elkaar en tot hun omgeving - bepalen, terwijl de 'nomos' van eco-nomie betrekking houdt tot de door de mens zelf ingestelde wetmatigheden die bepalen hoe de mens zijn deel van dat huishouden organiseert. Wat we niet mogen vergeten echter, is dat die menselijke 'nomos' de natuurlijke 'logos' van het grotere geheel moet respecteren, anders loopt het mis.

De nomos herdenken

Dat is exact wat we vandaag meemaken. En dat dwingt ons de 'nomos', de principes waarop onze economie gebouwd is, te herdenken. Bijvoorbeeld het centrale principe van groei. Heel de economie, van individuele ondernemingen tot het grote geheel, de machine draait maar als ze groeit. En als die groei er even niet is, schieten we meteen in paniek en gaat de zaak in crisis. Zo vergroot je conjunctuurschommelingen onnodig uit. Anderzijds is een blinde focus op groei ook onverzoeuibaar met de ecologische realiteit.

Volgens de Britse econoom Kate Raworth - bekend van de 'donut-economie' - moeten we het groeiparadigma vervangen door een paradigma

van evenwicht, en wel een evenwicht tussen twee grenzen: een ondergrens, die van de welvaart die je nodig hebt om goed en gezond te leven, en een bovengrens, die van de draagkracht van de aarde. In feite is dat de essentie van duurzame ontwikkeling, een door industrie vaak uitgehold begrip: voldoen aan de noden van het heden, zonder de toekomst in het gedrang te brengen.

Het is de essentie van duurzame ontwikkeling om te voldoen aan de noden van het heden zonder de toekomst in het gedrang te brengen

En daar zijn heel wat argumenten voor. Eenvoudig gesteld hangt de totale milieubelasting (MB) af van de gemiddelde vervuiling per eenheid van welvaart (M), de gemiddelde welvaart (W) per persoon en de bevolking (B). Om de ecologische situatie beheersbaar te houden moet je elk van die drie factoren onder controle hebben.

In het klimaatdebat woedt vaak een discussie over hoe ver we geraken met die eerste factor. Volgens de technologiesector valt het probleem volledig op te lossen door met innovatie en creativiteit die factor M te verkleinen. Maar onvermijdelijk zal die technologische vergroening ooit op haar grenzen stoten, en zullen de factoren 'welvaart' en 'bevolking' aangepakt moeten worden.

Dat wordt ook bevestigd door ecologische modellen. Vraagstukken over groei staan centraal in de ecologie en ook voor de mens kunnen we daar heel veel uit begrijpen. In een ecosysteem waarin er oneindig veel voedsel aanwezig is, toont een populatie een exponentiële groei. In de wiskunde legt men dat vaak uit aan de hand van konijntjes: als elk konijntje even veel afstammelingen heeft, dan neemt het aantal konijnen aan duizelingwekkende snelheid toe.

Ecosystemen met onbeperkte voedselvoorraden bestaan echter niet, en dus moet de draagkracht in het model worden binnengebracht, het maximaal aantal individuen dat het ecosysteem in leven kan houden. Als de populatie de volledige draagkracht benut, dan moet de groei stoppen, anders kom je in een situatie van 'overshoot' en dreigen de konijnen te verhongeren.

Economische stress

Soorten gaan daar op verschillende manieren mee om. In een stressvolle context - bijvoorbeeld als er veel bosbranden zijn, hebben soorten er belang bij zich niet te veel van zaken als draagkracht aan te trekken, en vooral snel en veel voort te planten. De sterftegraad is in ieder geval hoog en van 'overshoot' moet je dan niet wakker liggen. Dat noemen we een r-strategie. Veel insecten zijn bijvoorbeeld r-strategen.

Als die ecologische stress er echter niet is, dan is het interessanter om je populatiegroei te limiteren en af te stellen op de draagkracht van het systeem en die draagkracht zo efficiënt mogelijk te gebruiken. Dat noemen we een K-strategie. De mens is door middel van haar technologische ontwikkeling in staat om ecologische stress te reduceren en is dus de K-strategie bij uitstek.

In de 'klimaatcolumn' geeft elke keer een student of personeelslid van de universiteit vanuit zijn of haar expertise een kijk op een actueel milieuprobleem.

Als de populatie de volledige draagkracht benut, dan moet de groei stoppen, anders kom je in een situatie van overshoot en dreigen de konijnen te verhongeren

Om ons binnen de draagkracht van ons ecosysteem ideaal te ontwikkelen moeten we de milieubelasting M reduceren, maar even goed het welvaartsniveau W en de demografie B in het oog houden - die twee blijken overigens inherent gerelateerd. In de ecologie gaan zo'n processen via evolutie, goedschiks of kwaadschiks, maar wij kunnen ons verstand gebruiken om zelf de juiste strategieën te bepalen.

Iets dat daarbij vaak tegen kritiek op groei wordt ingebracht, is dat toch we moeilijk kunnen stoppen met de economie te doen groeien, zolang er in de wereld armoede en honger is. Daar zit wat in, maar veel is ook een kwestie van het gebruik van verdeling. In het voedselvraagstuk bijvoorbeeld klinkt steeds dat we meer en meer zullen moeten produceren om de bevolking te voeden.

Eenvoudige rekensommen tonen echter dat dat niet helemaal waar is. Als we alleen naar granen kijken - nog los dus van heel wat andere

gewassen - zien we dat er zo'n 360 kg (FAO) per persoon per jaar wordt geproduceerd. Het minimum om hongersnood te vermijden is 200 kg. Als er vandaag hongersnood is, is dat dus in wezen geen kwestie van te weinig productie, maar ook een kwestie van hoe we die productie gebruiken en verdelen, en verspilling kunnen terugdringen.

Uiteraard zit de veeteelt daar voor iets tussen, maar het gaat om de denkoefening. Met BBP is dat juist hetzelfde. In termen van koopkracht-pariteit is het globale BBP nu \$17.000. Dat mag hoger, maar we moeten leren over absolute, en niet alleen over relatieve getallen na te denken. En over verdeling. De idee van 'trickle-down economics', de idee dat als de rijken rijker worden, de armen uiteindelijk ook wel rijker zullen worden, bevat een grond van waarheid, maar is gruwelijk inefficiënt, juist omdat het vraagstuk van de verdeling uit de weg wordt gegaan.

Tevreden zijn

De idee van een economie - en een ecosysteem - in evenwicht raakt ten slotte ook een filosofische snaar. We zullen - in het model van Raworth - moeten definiëren hoeveel welvaart exact genoeg is. De vraag is of wij mensen, de soort van altijd meer en beter, op alle vlakken, dat kunnen.

De ontwikkeling van de mens is immers, zoals de Romeinse filosoof Lucretius ook beschrijft, het gevolg van onze voortdurende ontevredenheid. We vinden steeds nieuwe dingen uit om na te streven, omdat we niet tevreden kunnen zijn met wat we hebben.

In het begin is dat volgens Lucretius terecht, maar na een tijd wordt dat zinloos. Zonder een vacht om zich heen is de mens naakt en kwetsbaar. Maar een met goud geborduurde purperen

mantel is misschien niet nodig als we nog een schapenvacht hebben.

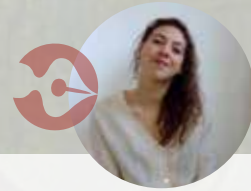
Het epicurisme - Lucretius is een epicurist par excellence - is interessant omdat het net als onze samenleving vandaag, genot nogal centraal plaatst. Maar het toont dat het niet neutraal is hoe je dat genot percipieert. Je kan steeds meer en verder gaan. Of je kan jezelf aanleren om met

We vinden steeds nieuwe dingen uit omdat we niet tevreden kunnen zijn met wat we hebben

de kleine dingen die je hebt tevreden te zijn. Dat laatste is, aldus Lucretius, veel belangrijker.

We pleiten er niet voor - zoals sommigen - het kind met het badwater weg te gooien, maar wel voor een grondige denkoefening. Het is tijd om de loopgraven te verlaten en verschillende belangen en perspectieven te integreren, en de 'nomos' weer beter af te stemmen op de 'logos'. Niet met grote revoluties, maar door met een open geest en zonder gekheid correcties aan het systeem aan te brengen. We kunnen maar dromen. Dromen geven immers richting aan daden, welke wetten en bezwaren er ook in de weg staan. ☺

Maarten Huybrechts is student burgerlijk ingenieur. Vincent Cuypers is student duurzame ontwikkeling en redacteur opinie bij deze krant

Petrarca in Tindertijden

‘Tinder is veel meer dan een datingapp. Het is een culturele beweging.’
De slogan van Tinder schiet raak. Alleen verzwijgt hij wijselijk dat niet alle cultuurkenteringen wenselijk zijn.

door [Ana Van Liedekerke](#)

Ik wil niet over Tinder schrijven, vandaar dit stuk. Enige tijd geleden zat ik met een vriendin op cafe, toen ze de volgende gevleugelde woorden sprak: ‘In de examens zet ik mijn Tinder op. Dan kan ik chatten met jongens als afleiding bij het blokken, kies er na de examens twee uit om mee op date te gaan en heb direct iemand voor tijdens de vakantie.’ Ik verslikte me niet eens in mijn koffie. Een vraagtekenloze functionalistische kijk op relatievorming is al lang geen uitzondering meer: Tinder maak je aan als tijdverdrijf, oplossing voor eenzame avonden of omdat het minder eng is dan real life flirten. En wat moge daar mis mee zijn?

De culturele beweging die Tinder heet, zet zich gestaag door. Terwijl tot voor kort nog kwistig werd gestrooid met klassiekers als ‘een vriend had het aangemaakt’, verrijst steeds meer een cultuur van normalisering rond de datingapp: mensen geven toe dat dit de manier is waarop je anno 2019 relaties (en ‘relaties’) opbouwt.

Elke cultuurkentering gaat gepaard met koudwatervrees. Die vrees dient men te overstijgen om niet in doemdenken te vervallen. Toch blijft het wringen, koppen naar links of rechts swipen. Liefde wordt een consumptieartikel: je bestelt een date als een jurkje op Zalando. Als het niet past, stuur je het terug. Die consumptieentaliteit was aanwezig op elke datingsite, met Tinder wordt ze geradicaliseerd in het swipen en mainstream door een ongezien bereik.

Liefde shoppen impliceert een bijhorende consumentistische logica van inwisselbaarheid en oppervlakkigheid: *swipe, match, chat, meet, fuck, repeat*. Keuzes gebeuren op basis van kop en job (overweeg voor de volgende carrièreswitch als vrouw verpleegster en als man CEO: die behoren tot de meest naar rechts geswipete beroepen). Het tinderkoppel is hier snel om mij de mond te snoeren: *fuck, repeat – excuse me?* Wij swipeten en we leefden nog lang en gelukkig. Tinder sluit het bekomen van een bestendige relatie niet uit, maar het doel heiligt de middelen niet.

Vormen van verlangen die constituerend zijn in ons denken over romantiek verdwijnen. Het hoofse verlangen naar de onbereikbare jonkvrouw, dat geduldig observeert en lijdend wacht, krijgt in het Tindertijdperk de stempel van potsierlijkheid. Op die manier verliest de poëzie van Petrarca (Peter wie?) haar referentiekader, zoals we als jongere niet

meer in staat zijn om ernstig naar een operazanger te luisteren. Als de intensiteit van traagheid – van wachten en smachten – vervangen wordt door een opeenvolging van snelle kicks en dopamineshots – *Swipe!* Ik heb een match! – dan bouw je een wereld waarin die traagheid enkel nog kan worden ervaren als een getouwtrek. Vriendschap heeft niet langer de ruimte onbewust in liefde te veranderen.

De realist stond erbij en keek ernaar, opgelucht verlost te zijn van een ideaal van koningskinderen die vanuit hun toren de duisternis in staren en verdrinken voor ze de ander een enkele keer kunnen aanraken. Houden van kun je met Shakespeare niet leren.

Vriendschap heeft niet langer de ruimte onbewust in liefde te veranderen

Maar ook wat omgekeerd lijkt aan die hoogdravendheid, het ongecompliceerde directe spontane en sociale contact, verliest haar noodzaak en zo stilaan haar vanzelfsprekendheid wanneer we voor ons leven onder de lakens zonder risico op gezichtsverlies (je chat enkel met matches) probleemloos op een app vertrouwen. Een cafécultuur brokkelt langzaam af als relaties meer en meer virtueel gebouwd worden.

De vraag is of houden van zonder Shakespeare en met een minimaliseren van de ambivalentie niet een stukje van zichzelf kwijtraakt. Als Petrarca op die gezegende dag van 6 april 1327 in de paasmis op zijn telefoon aan het swipen was, dan was de glimp van Laura met haar gouden krullen hem ontgaan. En erger: zijn sonnetten – die drijven op afstand, machteloosheid en verre verheerlijking – ons.

Als een cultuur Petrarca’s wil blijven produceren en cultiveren, dan zijn Tindertijden magere tijden om over deze aardbol te wandelen. Want willen we menselijke relaties echt versimpelen? Eros’ pijlen hebben scherpe punten, maar ze treffen dieper dan smartphonegeveeg met chipsvingers.☹

De Splinter bevat een mening van de auteur. Ze bevat niet de mening van de redactie.

Bezint eer ge begint!

Nu de Open VLD opnieuw pleit voor het opdoeken van de opkomstplicht, betreedt een nieuw verkiezingsthema de Wetstraatsarena. Een afschaffing zou nochtans spijtige gevolgen hebben.

door [Daan Delespaul](#)

'Bezint eer ge begint', moeten de partijen in 1893 hebben gedacht. Onder druk van het steeds groter wordende proletariaat werd in België voor het eerst gestemd met algemeen, hetzij meervoudig, stemrecht. 'Verhip! *Zut alors!*', dacht de conservatieve en liberale elite, 'Straks zit het hier vol socialisten, flaminganten en verdomme misschien zelfs vrouwen?' De heersende partijen wisten immers maar al te goed dat hun achterban een stuk minder fanatiek was dan die van de concurrentie. Om die reden werd een opkomstplicht opgelegd, en om die reden trek jij over twee maanden haast met zekerheid naar het stembokje.

Want België houdt inmiddels al 126 jaar halsstarrig vast aan haar opkomstplicht. Daarmee staat het in een illustre lijstje met democratische primussen als Libië, Egypte en Noord-Korea. Critici, waaronder N-VA, Vlaams Belang en sinds een tijdje ook de Open VLD, doen de opkomstplicht daarom maar al te graag af als een oubollig electoraal speeltje, dat zijn trein naar de 21ste eeuwse democratie heeft gemist.

Inderdaad, je burgers verplichten om de vijf jaar uit hun zetel te springen, is een inbreuk van onze duur verworven vrijheden. Dan is een belastingbrief moeten invullen dat net zo goed.

Hier komen we uiteindelijk aan de essentie van het debat: willen wij onze burgers democratische rechten of democratische plichten toekennen? Laat ons ten eerste niet vergeten dat

die plichten in België relatief beperkt blijven; ons land kent in feite enkel een opkomstplicht, en géén stemplicht. De overheid verplicht ons met andere woorden acte de presence te geven, maar daarom nog niet om daadwerkelijk een keuze te maken. En dat we onze burgers op die manier toch aansporen na te denken over hun visie op de samenleving is misschien maar goed ook.

Ook al betreft het hier maar een principiële materie, de opkomstplicht houdt het democratische vuur in België wel brandend

België is natuurlijk niet meteen de meest stabiele democratie in de Europese klas. Door allerlei communautaire structuren en beleidsniveaus, is legitimiteit de belangrijkste politieke grondstof voor eender welke Belgische regering.

Wanneer de Vlaamse N-VA straks op haar Waalse rivalen van de PS botst, krijgen we allicht weer een regering waar een landsdeel ondervertegenwoordigd is. In dat geval heeft die brokkelige nieuwe regering tenminste toch nog de zekerheid de volle 50% van de bevolking te

vertegenwoordigen. Ook al betreft het hier maar een principiële materie, de opkomstplicht houdt het democratische vuur in België zo wel brandend.

Ten tweede moet je je net zo goed vragen durven stellen bij wat een democratie in wezen is. Democratische voorbeeldlanden als het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten moesten het bij hun laatste verkiezingen stellen met een opkomst van respectievelijk 68,8% en een treurige 55,7%. Wetende dat Brexitbabe Theresa May met slechts met 42,4% is verkozen, betekent dat dat nauwelijks 29,2% van de Britten daadwerkelijk voor haar koos. Voor Donald Trump komt dat cijfer zelfs op 25,7%. Jezelf op basis daarvan als 'wereldleider in de democratie' verantwoord worden wordt natuurlijk een heel stuk moeilijker als niemand in je eigen land lijkt wakker te liggen van die rechten.

De vraag lijkt daarom wie er concreet te winnen heeft bij een afschaffing. Uit enkele onderzoeken blijkt dat de kaarten eigenlijk niet fundamenteel anders zouden liggen bij verkiezingen zonder opkomstplicht.

Wanneer het opheffen van een maatregel nauwelijks winnaars kent, kan dit in het beste geval gefundeerd worden op verschillende principiële bezwaren. Als het enige bezwaar is dat de druk op de kiezer verlicht wordt ondergraaf je ten dele de basis van een democratie; de legitimiteit om macht uit te voeren. 'Bezint eer ge begint' lijkt dus geen slechte leuze, en laat je politieke hart vooral niet leegbloeden.☺

Trouwen aan de KU Leuven?

Het kan

Stel: je komt als international in Leuven studeren, verliest je hart aan de universiteit én aan een nieuwe liefde.

Trouwen aan de KU Leuven? Bij de English-speaking University Parish (EUP) kan het.

© Anneka Robeyns

door [Nora Sleiderink](#)

De Universitaire Parochie (UP) is bij de meeste studenten ondertussen gekend. Maar naast de Nederlandstalige parochie bestaan er ook een Engelstalige, Franstalige en Spaanstalige variant. Daarmee komt UP tegemoet aan een spirituele nood bij de internationale universitaire gemeenschap.

Ewelina Konings is coördinator van de English-speaking University Parish (EUP). De Poolse kwam naar Leuven voor haar studies theologie. Doordeweeks is ze godsdienstleerkracht in BuSO Ter Bank en coördinator en godsdienstlerares in de Marie Skłodowska-Curie Poolse School in Leuven, maar daarnaast is ze verantwoordelijk voor de weekendparochie EUP.

'Dit jaar zijn er al drie doopsels geweest en vijf koppels bereiden hun huwelijk voor'

[Ewelina Konings](#), coördinator English-speaking University Parish

'Er zijn in Leuven vier andere Engelstalige weekendparochies. Dat leidt soms tot verwarring, want deze zijn niet direct verbonden aan de KU Leuven zoals EUP, maar ze zijn daarom niet minder belangrijk', zegt Konings. De EUP is in de eerste plaats bedoeld voor de studenten en het personeel van de universiteit en hun gezinnen. Toch vormt de band met de universiteit geen strikt toelatingscriterium. Heel wat leden werken bijvoor-

beeld niet aan de KU Leuven, maar zijn toegetreden als studenten en daarna 'blijven plakken'. 'Iedereen is welkom bij EUP', benadrukt Konings.

Een huwelijk of doopsel aan EUP kan alleen voor studenten, personeel en hun gezin. 'Dit jaar zijn er al drie doopsels geweest, en vorig jaar waren er drie koppels voor huwelijksvoorbereidingen.' Sommigen van hen zullen uiteindelijk trouwen in hun thuisland, maar willen hier de voorbereidingen treffen omdat ze hier werken of studeren. 'Dit jaar zijn er tot nu toe vijf koppels, dus dat aantal groeit,' zegt Konings.

Tot nu gebeurde die voorbereiding per koppel, maar door de grotere vraag en op initiatief van de koppels zelf werd een gezamenlijke cursus ingericht. 'Op die manier kunnen ervaringen worden uitgewisseld. De koppels komen allemaal uit verschillende landen, maar uiteindelijk blijken

hun vreugdes en zorgen niet anders te zijn, of je nu van België komt of van Ecuador, Italië, Spanje, Roemenië, Polen, Nederland of Canada. Dat maakt het rijker.'

Op zondag 7 april zullen alle koppels die klaar zijn met hun huwelijksvoorbereiding een speciale zegen krijgen tijdens een eucharistieviering, samen met een certificaat. 'Ik wil graag dat die jonge mensen kunnen ervaren dat ze doodgevoel belangrijk zijn, zowel voor als in de kerkelijke gemeenschap van de universitaire parochie. Dat hun verantwoorde liefde veel waarde voor ons allemaal heeft, en dat ze niet alleen zijn in hun voorbereiding en hun weg naar geluk in de Kerk en in de wereld', beklemtoont Konings. Dit jaar begeleidt zij in het Engels ook drie negenjarige kinderen naar hun Eerste Communie. Die zal in de herfst plaatsvinden binnen de EUP.

Keuzekerk

Volgens Konings heeft EUP haar succes te danken aan het feit het een 'keuzekerk' is: 'Wij zijn geen territoriale parochie, of gevormd op basis van nationaliteit. Je kiest voor deze parochie omdat je hier welkom voelt en je hier wilt zijn.' Maar waarom kiezen mensen dan specifiek voor de EUP tussen het kluwen van internationale Kerken in Leuven? 'We zijn een kindvriendelijke parochie waar de mensen elkaar kennen, waar mensen hun christelijke waarden beleven met leeftijdsgenoten ver van hun thuisland, waar wij jonge, dynamische en intelligente priesters van verschillende landen en continenten hebben.'

Dat dat een succesvolle mengeling is mag duidelijk zijn. De misvieringen van het EUP zijn allicht een van de populairste van Vlaanderen: 'Al ben ik als coördinator nooit bezig met het aantal mensen dat naar EUP komt, maar altijd met concrete mensen', benadrukt Konings. 'Onze kapel in Leo XIII zit altijd vol met jonge mensen die hun mens-zijn en Kerk-zijn binnen EUP willen ervaren.'

Konings voelt dat de vraag naar een Engels-sprekende parochie groot is. 'In de laatste jaren hebben ook steeds meer Belgen de weg naar ons gevonden. In EUP is de viering jong, met een eigentijdse homilie van een priester die ook leeftijdsgenoot is van de gelovigen en hun vrienden.'

Er is ook fijnere muziek, met djembés en ruimte voor inbreng van alle nationaliteiten. Veel mensen komen naar ons met de spontane vraag of ze iets mogen doen in de viering, omdat zij in hun thuisland ook echt betrokken waren. Er zijn ook studenten die in hun zeer grote parochies niet altijd hun plaats hebben gevonden. Hier

krijgen ze die kans en grijpen ze hem.' Daardoor komen ook verschillende invloeden in de liturgie van het EUP. De meerderheid van hun liederen zijn natuurlijk in het Engels, maar er wordt ook in het Italiaans, Spaans en in Afrikaanse talen gezongen.

Eenzaamheid

Dat de parochie klein is, neemt niet weg dat ze ingaat op een reële nood bij de internationale gemeenschap. Bij de plannen van de rectorploeg om in te zetten op de internationale dimensie van de universiteit, rijzen immers ook uitdagingen. Zo bijvoorbeeld de eenzaamheid bij buitenlandse studenten.

'Dat is het mooiste en tegelijk het moeilijkste aan onze parochie: de bevolking verandert continu'

Ewelina Konings

Konings ziet daar een rol weggelegd voor de EUP. 'Belgische studenten verdwijnen in het weekend uit Leuven en trekken naar mama en papa, maar de *internationals* blijven.' Zo ervoer Konings het ook in haar studententijd. 'Maar voor mij was het nog anders: ik woonde dichtbij en kon elke maand terug naar mijn land en familie.'

Terwijl er ook mensen zijn die komen van andere continenten en hier soms blijven voor jaren. Die hebben een plaats nodig, een gemeenschap van mensen.'

Sommigen willen dan echt een gelovige gemeenschap, terwijl dat voor anderen minder meespeelt. 'Wij hebben verschillende opties: de eucharistieviering is open voor iedereen, maar daarna is er ook een receptie, met ruimte voor een hapje, drankje en gesprek. Daar komen ook vaak mensen die op zoek zijn naar fijne mensen die dezelfde waarden delen. Op zaterdag hebben we ook een moment voor *faith sharing*, een discussiemoment over de bijbelfragmenten die zondag aan bod komen. Ook daar is iedereen welkom, of je gelovig bent of niet.'

Afscheid

Sommige studenten blijven plakken, maar een heel deel van de gemeenschap vertrekt uiteindelijk terug richting thuisland. 'Dat is het mooiste en tegelijk het moeilijkste aan onze parochie: de bevolking verandert continu. Sommigen komen voor een langere periode naar hier, anderen zijn hier slechts voor een semester.'

'Vorig jaar moesten we afscheid nemen van een jongen die naar Oeganda terugging om daar te werken bij het Ministerie van het Water. Maar die jongen kon zo mooi zingen! De herfst van vorig jaar was ook heel moeilijk. Toen moesten we afscheid nemen van vier mensen die hier voor een vijftal jaar deel hebben uitgemaakt van de gemeenschap. Mensen die hier echt aan hebben gebouwd. Maar hun opdracht was gedaan, dus ze moesten vertrekken. Onze gemeenschap is dus constant in beweging.'

Het Groot Begijnhof in beeld

Pixelsortering is een visueel effect dat ontstaat wanneer je de rijen, kolommen of andere pixels in een afbeelding rangschikt volgens een waarde van die pixels (bijvoorbeeld volgens een bepaalde kleur, helderheid of tint). Het effect werd gepopulariseerd door kunstenaar Kim Asendorf en voor deze beeldpagina toegepast op het Groot Begijnhof in Leuven, waar de magnoliabomen momenteel in volle bloei staan.

© Jonas De Leeuw en
Anneka Robeyns

‘Ik wilde een master kinderpsychologie doen, maar het OCMW zei dat ik dan geen job zou vinden’

Uit een rapport van de Europese Commissie blijkt Vlaanderen de slechtste leerling op vlak van begeleiding van (ex-)vluchtelingen in het hoger onderwijs. Van acht maatregelen past ze er maar één toe.

door [Astrid Bostoën en Ana Van Liedekerke](#)

Bij de publicatie van het rapport wimpelde minister Hilde Crevits de kritiek af door te stellen dat men de verantwoordelijkheid voor begeleiding bewust naar de universiteiten en hogescholen zelf overhevelt. Aan de KU Leuven klinken echter andere stemmen.

Versnipperd beleid

Versnippering creëert extra onduidelijkheid. Volgens Magaly Rodríguez García, historica binnen de onderzoeksgroep moderniteit en samenleving, is het ontbreken van een gezamenlijke aanpak de grootste rem op een gedegen beleid. Ze emigreerde zelf 25 jaar geleden uit Ecuador: ‘Toen ik naar hier kwam, was er nog geen sprake was van een strenge migratiewetgeving. Voor mij waren het al Spaanse toestanden: je zit met verschillende talen, systemen, regeringen. Geen mens die dat begrijpt.’

‘Beeld je in dat je komt van Syrië, Irak, Afghanistan of Somalië, en dan je weg moet vinden in dit kluwen van instellingen. Dat is onbegonnen werk’

[Magaly Rodríguez García](#), historica en lid van de Jonge Academie

Als het over vluchtelingen gaat, is de situatie nog ingewikkelder: ‘Ik ben niet gevlucht, was niet getraumatiseerd. Beeld je in dat je komt van

Syrië, Irak, Afghanistan of Somalia, en dan je weg moet vinden in dit kluwen van instellingen. Dat is onbegonnen werk.’

Initiatieven van de KU Leuven

Aan de KU Leuven bestond tot drie jaar geleden geen specifieke werkgroep rond begeleiding van vluchtelingen. Sinds 2016 zit de vluchtelingenwerking vervat in het Contactpunt Interculturaliteit, dat een centraal aanspreekpunt moet zijn binnen de KU Leuven. Momenteel is dit meer een eenmansoperatie dan een werkgroep: Lin Wu, hoofd en enige officiële lid (met als back-up collega Karle de Volder) spreekt van een horizontale werking: ‘We proberen enerzijds doelgroepgericht te informeren, maar hen anderzijds ook mee te nemen in de reguliere informatievoorziening voor de grote groep studenten.’

Binnen haar functie van informeren is de website ‘*Refugees at KU Leuven*’ wellicht de belangrijkste verdienste van de werkgroep. Toch blijkt dit niet genoeg. Volgens De Volder missen vluchtelingstudenten voorkennis over studeren in Vlaanderen die anderen in de middelbare school hebben meegekregen.

Daarom werd enkele weken geleden een emeritus buddy project opgericht met als doel een persoonlijke connectie te geven in de universiteit. ‘Dit in de vorm van iemand die hen kan helpen met hun vragen en wegwijs kan maken aan de KU Leuven’, aldus de Volder. Volgens de werkgroep is het project een groot succes: ‘We hebben momenteel ongeveer dertig koppels, waarbij iedere emeritus één of twee studenten op zich neemt.’

Voor de groep van doctorandi was tot vorig jaar geen vangnet voorzien binnen de KU Leuven. Onder impuls van Rodríguez García heeft rector Sels toen de beslissing genomen om KU Leuven lid te maken van *Scholars at Risk*, een internationale organisatie die zich inzet voor de bescherming van academische vrijheid en mensenrech-

ten van onderzoekers over heel de wereld. Een goede evolutie, aldus Rodríguez García, ‘maar dan kwam de bureaucratische molen, wat ervoor heeft gezorgd dat de eerste vergadering van *Scholars at Risk* pas volgende week plaatsvindt.’

‘De logica van het OCMW is: zo snel mogelijk gaan werken. Dat is absurd’

[Magaly Rodríguez García](#)

Het grootste struikelblok voor inkomende vluchtelingen is de gelijkschakeling van diploma’s. NARIC, de organisatie die toeziet op de erkenning van buitenlandse diploma’s, is vooral bij beschermde beroepen zoals arts erg streng.

Zo zijn er geregeld situaties waarbij een persoon al jarenlang zijn of haar beroep uitoefent en dan in België weer achter de schoolbanken moet gaan zitten. De Volder wijst hier ook op versnippering: ‘Voor sommige universiteiten moet je je laten erkennen door NARIC alvorens het inschrijven. Bij KU Leuven is dat niet nodig.’

Als ze maar niet werkloos worden

Maar begeleiding vanuit de universiteit is dweilen met de kraan open als andere instanties het studeren ontmoedigen. Volgens Farman Ali Sabir, in 2012 uit Irak naar België gevlucht en nu bij De Wissel aan de slag in bijzondere jeugdzorg, situeert het probleem zich daar: ‘De KU Leuven geeft ongelooflijk veel kansen en zet veel deuren open voor de studenten. Maar de vluchtelingen moeten door OCMW’s of door de VDAB op de hoogte gebracht worden over die kansen en deuren.’

© Kaylan Saro

hebben ze mij doorverwezen naar SSH Heverlee om daar sociaal cultureel werk te studeren.'

Politieke onwil

Oplossingen zijn er. Rodríguez García denkt dat de versnippering op dit moment de grootste vijand is: 'Een van de zaken die de regering zou kunnen doen is het creëren van een website gericht aan die groep waar alle informatie verzameld staat.' Sabir ijvert voor een menselijke aanpak: 'Volgens mij moet er een dienst komen die nieuwkomers warm en menselijk opvangt en hen hulp op maat aanbiedt. Anders krijg je de huidige situatie waarin iemand een master heeft in Journalistiek en perfect Engels spreekt, maar werkt als poetsman.'

'De huidige situatie is er één waarin iemand een master heeft in Journalistiek en perfect Engels spreekt, maar werkt als poetsman'

Farman Ali Sabir, gevlucht uit Irak in 2012, jeugdwerker bij De Wissel

Zoals zo vaak is het een kwestie van middelen, maar volgens Rodríguez García is het daar niet toe ter herleiden: 'Wat ik vooral denk dat ontbreekt is goede wil. Dat klinkt cynisch, maar als ik zie hoe traag de zaken gaan die gebeuren, dan denk ik dat het simpelweg niet de prioriteit is. Mijn Venezolaanse buurjongen is 18 jaar, heeft politiek asiel gekregen en wil niets liever dan studeren. Hij hunkert naar kennis. Maar wie begeleidt die jongen? Niemand.'☺

Het traject dat vluchtelingen moeten volgen begint met een verplichte taalopleiding. Sabir: 'Je moet altijd aanwezig zijn in de lessen tenzij je een doktersbrief hebt. Als je een dag zonder reden afwezig bent, verlies je 36 euro van je leefloon.' Dat leefloon is voor een alleenstaande 922 euro per maand. 'Daarvan moet je je huur, energiekosten, internet, kleren, eten, drinken, reizen en studiekosten betalen.'

Daarna heb je twee opties: 'Ofwel volg je een beroepsopleiding van enkele maanden en zoek je werk. Ofwel volg je een knelpuntberoep-opleiding van drie jaar. Als je een jaar niet geslaagd bent, moet je stoppen. Als je al een bachelor of grauaat hebt, mag je geen master gaan studeren, tenzij van een knelpuntberoep. Op die manier kijken ze naar de vluchtelingen als cijfer

in plaats van als mensen.'

Garcia bevestigt die zienswijze: 'De logica van het OCMW is: zo snel mogelijk gaan werken. Dat is absurd. Wij Belgen worden gemotiveerd om zo lang mogelijk te studeren. Hoe meer diploma's je verzamelt, hoe beter. Buitenlanders moeten zo snel mogelijk gaan werken. Dat is de wereld op zijn kop.'

Sabir is vertrouwd met de situatie, zowel door twee jaar werk bij het OCMW als uit ervaring. Zelf had hij een bachelor psychologie en daarom wilde hij in België graag een master Kinderpsychologie verder studeren. Het OCMW raadde hem dat af: 'Het OCMW dacht dat ik geen job zou vinden met mijn diploma. Ze zeiden dat Belgen die psychologie gestudeerd hebben, het ook moeilijk hebben een job te vinden. Daarom

LOKO,
— — — — —
DAT
BEN
— — — — —
JIJ!

LOKO
de Leuvense studentenkoopel

LOKO WILT JE GRAAG BETER LEREN KENNEN!

Kom zeker langs op onze vrijwilligersavonden:

26 maart, 4 april, 25 april & 9 mei om 19u op LOKO Centraal
of laat van je horen via loko@loko.be. Zo kunnen we samen met jou bekijken wat we voor elkaar kunnen betekenen.

Meer info: www.lokodatbenjij.be

LOKO | de Leuvense
studentenkoepel

Sociale innovatie op je bord

© Anne-Leen Declercq

De KU Leuven dient soms als levend laboratorium voor een innovatief en duurzaam voedselsysteem. Zo is er de Groentetas, een verrassingspakket met lokale, biologisch geteelde groenten. Wat is de gedachte erachter, en is die Groentetas ook een beetje handig in de praktijk?

door [Korneel Van Dooren](#) en [Rani Goelen](#)

Via de Groentetas kunnen studenten en personeelsleden van de KU Leuven zich elke week verwachten aan een verrassingspakket van biologisch geteelde groenten, fruit of allebei.

De pakketten worden geproduceerd door De Wikke, een sociaal tuinbouwproject met velden in de Abdij van Park en de Benedictushoeve in Herent. Met uitzondering van tropische vruchten zoals banaan of mango, die de student soms als toemaatje krijgt, komt alles dus rechtstreeks van de lokale producent. Door de korte keten is er geen extra winstmarge voor een tussenpersoon en blijven de transportkilometers beperkt. Dankzij het verrassingsconcept heeft de boer een gegarandeerde afzet voor zijn oogst en kan hij zijn producten aan een schappelijke prijs aanbieden.

De prijs van een standaardpakket voor één persoon is voor alle formules (groenten, fruit of mix) gelijk aan zes euro. Voor wie graag in groep kookt of langer dan vijf avonden per week op kot zit, is er de mogelijkheid om voor het uitgebreidere kotpakket van twaalf euro te kiezen, daarin krijg je niet enkel meer, maar ook ook een diverser aanbod groenten. Uiteraard vergt dit verrassingsconcept wat aanpassing van de huis-, tuin- en keukenchef. De ingrediënten bepalen nu de mogelijkheden, waar je je als chefkok zo goed en kwaad als het kan door moet laten inspireren. Iedereen weet hoe je een broccoli lekker klaarmaakt, maar wat doe je in hemelsnaam met een knolselder?

Nu zijn de rapen gaar

De Groentetas vormt dankzij de ecologische aanpak een duurzame manier om aan eten te geraken. Interessant voor wie sowieso een milieubewust studentenleven wil leiden, maar ook voor studenten met een lager geitenwollensokkengehalte. De FAO, de voedsel- en landbouworganisatie van de Verenigde Naties, stelde vorige maand in een rapport dat de biodiversiteit waar onze voedselproductie van afhangt afneemt. Zo gaat het bijvoorbeeld om het afnemen van de bijenpopulatie door pesticiden, waardoor de bestuiving van planten in het gedrang komt.

'De ingrediënten bepalen de mogelijkheden, waar je je als kok zo goed en zo kwaad als het kan door moet laten inspireren'

Dat die landbouwondersteunende biodiversiteit afneemt is volgens het FAO voornamelijk te wijten aan de vernietiging en vervuiling van hun habitats. Dit ligt volgens José Graziano da Silva, de directeur-generaal van de FAO, aan de te uitputtende manier waarop de landbouwindustrie

omgaat met de natuur waarvan ze afhankelijk is. Het is dus alsof het huidige productiesysteem zichzelf in de voet schiet.

De toegenomen bewustwording en vraag naar ecologisch verantwoorde producten zorgt er voor dat een aantal boeren dan wel overstappen naar milieuvriendelijkere methoden, maar het economisch draagvlak daarvoor blijft beperkt tot een biofiel nichepubliek en gaat vaak gepaard met een gepeperde rekening.

Money talks

De uitdaging bestaat er dus uit om van biodiversiteitsvriendelijke productie de nieuwe standaard te maken. Jammer genoeg staat op het ecologisch verantwoorde label van de groentjes in de supermarkt ook vaak een hogere prijs, waar je als student maar moeilijk voor zal kiezen. De reden voor dat prijsverschil ligt voornamelijk bij de hogere arbeidskost van ecologische landbouw.

De chemische bestrijdingsmiddelen en hun schadelijke omgevingseffecten buiten spel zetten betekent dat de boer zijn eigen handen en hersenen weer moet gebruiken om de kwaliteit van zijn gewassen te beschermen.

Concreet betekent dit bijvoorbeeld het vervangen van het spuiten van herbiciden in een monocultuur door een slimme mix van complementaire gewassen aangevuld met manueel wieden. Al die extra manuele arbeid weerspiegelt zich uiteraard in de prijs.

‘Een externaliteitstaks rekent de negatieve effecten op de maatschappij mee in de prijs van het product’

Het mainstreamen van bio-diversiteitsvriendelijke productie komt dus vooral neer op het betaalbaar maken ervan. Binnen het marktmechanisme zou het prijsverschil tussen ecologische en ‘klassieke’ producten kunnen worden weggevoerd door wat milieu-economen een externaliteitstaks noemen. Daarbij worden negatieve effecten op de maatschappij meegerekend in de

prijs van het product, laat ons zeggen een stronk broccoli. Zo’n taks - waarvan de CO2 taks ook een toepassing is - zorgt ervoor dat een duur milieuvriendelijk product alsnog goedkoper kan zijn dan een goedkoop product met zware implicaties voor het milieu.

Zo krijg je je biologische broccoli van hoge kwaliteit aan een lagere prijs dan het met pesticiden bewerkte exemplaar ernaast. Op deze manier wordt ook de minder milieubewuste shopper bereikt. Het nadeel is dan weer dat de gemiddelde prijs van alle producten stijgt, wat zeker in het geval van voedselpolitiek helemaal geen populaire maatregel is.

Creatief kokkerellen

De Groentetas ontwijkt deze nadelen grotendeels, door het systeem van het verrassingspakket. De prijzen van je groentepakket blijven min of meer gelijk als die in de supermarkt, maar daar staat tegenover dat je minder vrijheid hebt om zelf te kiezen wat jij en je huisgenoten te pikken krijgen in de week.

Een snelle zoektocht op *Dagelijkse Kost* helpt je echter goed op weg om wat creatiever om te gaan met de vergeten groenten die in je bakje liggen.

Zo werd er in het huishouden van deze journalist reeds noedels met paksoi, geglaceerde pastinaak en risotto met boschampignons geserveerd. En als zowel Jeroen Meus als je creatieve brein je in de steek laten is er nog altijd de prachtige optie van de spaghettisaus. In alle eerlijkheid is dat meestal waar onze knolselders terecht komen. ☺

ACADEMISCHE COÖPERATIEVE VENNOOTSCHAP CVBA ACCO

Blijde Inkomststraat 22, 3000 LEUVEN
Ondernemingsnummer 0403 547 615

Algemene vergadering ter zetel op 23/04/2019 om 19u. Agenda: Jaarverslag. Verslag Commissaris. Goedkeuring Jaarrekening. Bestemming resultaat. Kwijting bestuurders en commissaris. (Her)Benoemingen en ontslagen.

Aanwezigheid bevestigen via algemenevergadering@acco.be

DE ONGELOOFLIJKE MAAR WAARGEBEURDE VERHALEN VAN VORKMAN

Ein Försterhaus

door [Philip Lammens](#)

Het geluid van een ronddraaiende sleutelbos wekt me uit mijn roes. Bedrijvige kotgenoten stommelen de trap op en af, ze hebben dingen te doen vandaag. Ik lig languit op mijn bed getooid in de kleren waarmee ik gisteren nog op stap was, lekker praktisch. Mijn laptop, halfopen, op zijn vertrouwde stek naast mijn bed. Youtube met zijn 'people are awesome' compilatie heeft me dan toch in slaap gekregen.

Die grote fles wijn van 2,5 liter uit de Match leek me gisteren nog een koopje, nu bekoop ik het met een half sluimerende kater. Met een washandje en wat water fris ik me op aan de lavabo. Restantjes zure wijn glijden van mijn lippen richting afvoer. Vandaag geen waardeloze dag, ik bel Pieter, die vergezelt me wel naar het fietsatelier. Zijn remkabels zijn aan vervanging toe en mijn

versnellingsstelsel doet het niet meer. In mijn rugzak prop ik nog snel een handvol inbussleutels en een tang, dat moet volstaan.

‘Die grote fles wijn van 2,5 liter leek me gisteren een koopje, nu bekoop ik het met een half sluimerende kater’

Met z'n tweeën fietsen we de Kapucijnenvoer af. We hebben zin om te sleutelen, even onze thesis te laten rusten en prutsen aan wat moeren

en vijsjes. Een paar uur de handen uit de mouwen steken is een welgekomen afwisseling. Aan de kruidentuin rechtsaf in de Minderbroederstraat. Voor het fietsatelier staat Filip een sigaretje te rollen, hij is blij om ons te zien.

Op woensdag en donderdag helpt hij altijd studenten met mankementen aan hun fiets. Terwijl Pieter de fietsen op het werkblok stalt, zet ik een potje koffie. Ik kan wel wat cafeïne gebruiken. De remkabel vervangen gaat vlot, Filip laat Pieter begaan en neemt een kijkje naar mijn versnellingen. 'Aah, Sturmey-Archer', zowat de meest degelijke versnelling voor een goeie stadsfiets. Hij veegt wat smurrie weg vanop de as van mijn achterwiel, daar prijkt inderdaad de naam Sturmey-Archer.

Op het internet bekijken we een blauwdruk van het systeem. Drie roterende cilinders met een controlestift, ingenieus en niet kapot te krijgen.

Hij draait mijn controlestift terug in de as, dat

was het dan. Ik span de versnellingskabel wat strakker aan en klaar is kees. Heerlijk om iemand met degelijke vakkennis in een handomdraai problemen te zien oplossen. We slurpen wat koffie in de zetel en praten wat over het pand. Een oude schrijnwerkerij waar vroeger lijken werden gestockeerd voor het anatomisch theater in de achtertuin. Mijn ogen fonkelen, dat wil ik zien.

Via een krakemikkig trapje klauteren we naar de bovenverdieping. Grote houten balken overspannen een ruimte die bezaaid is met stalen fietskaders en afgesleten fietsbanden. Pieter tuurt door een klein raampje naar de achtertuin. Tussen de paasbloemen kronkelt een stenen pad naar een klassiek gebouwtje dat iets weg heeft van een aristocratisch tuinhuis. Waarschijnlijk het anatomisch theater. In de hoek ligt een dode torenvalk, dan toch nog een lijk gevonden.

Ik neem de dode vogel bij zijn poten, kleine oranje wormen glijden van tussenuit de veren. Gatver, met een voetveeg zwiep ik de wormen tussen een spleet in de planken vloer. Wat geplette maden blijven steken tussen een ingekerfde inscriptie op de vloer.

'Lore liegt nicht im Fösterhaus. Schau in den Hinterhof'

Filip heeft geen verklaring voor de tekst, waarschijnlijk een studentengrap. Hij gaat terug naar beneden om een nieuwe lading mensen te helpen. Pieter en ik besluiten tot verder onderzoek, alles beter dan in de Agora bezig te zijn met ons eigen academisch onderzoek. Met een licht nasale stem zeg ik 'Guido, dat beestje, we moeten dat begraven.' Grinnikend gaan we naar de

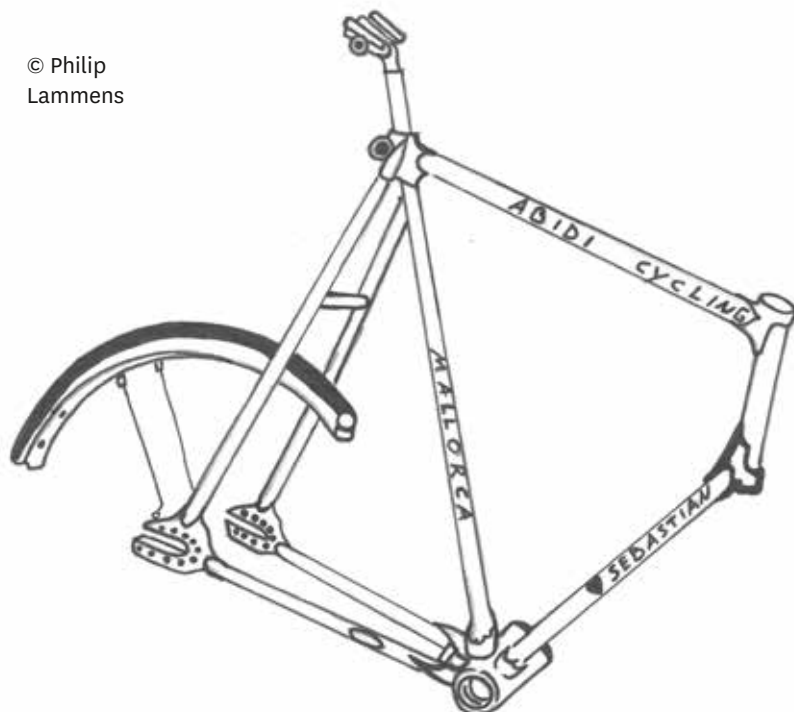

achtertuintuin om meneer de torenvalk te begraven. Pieter prevelt een Russisch schietgebedje terwijl ik een kruis maak van twee afgebroken spaken.

Zou 'Hinterhof' verwijzen naar de achtertuin? Waar ligt Lore dan begraven, er is hier nergens een gedenksteen of graf te bespeuren. Bij gebrek aan verdere aanwijzingen gaan we over tot het kraken van het anatomisch theater. Met een platte schroevendraaier wrik ik wat in het slot.

Na een kwartiertje wroeten en duwen kraakt de klink af, oeps. Nu we toch bezig zijn met kleinschalig vandalisme kunnen we evengoed de deur inbeuken. Gezamenlijk geven we de deur een ferme duw met onze schouders, de scharnieren begeven het. Zonder huiszoekingsbevel snuffelen we rond tussen de oude banken waar ooit studenten hebben plaatsgenomen. Beneden stond dan een zelfverklaarde professor Tulp te snijden in een lijk. Rondom de zaal hangen schilden en ingekaderde foto's van knuffelende vrienden. Is dit het buitenverblijf van Dries Van Langenhove?? ☹

© Philip Lammens

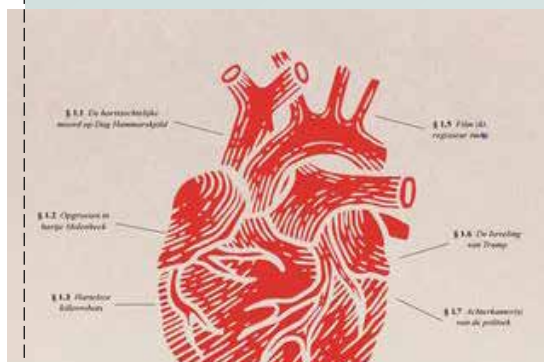

door Astrid Soetewey

[tentoonstelling]20- 31 maart, *Agora*

☛ **BEYOND: AN EXHIBITION ON IMMIGRATION**

Wat drijft mensen om hun spullen te pakken en alles wat ze kennen achter te laten? De tentoonstelling *Beyond* moedigt ons aan over deze vraag te reflecteren. Dat geen eenduidig antwoord bestaat, wordt duidelijk als 12 personen elk hun beweegredenen en ervaringen toevertrouwen. *Beyond* wil er ons ook terecht op wijzen dat migratie geen nieuw gegeven is en haalde daarom de foto's en verhalen uit de Europeana collectie, die in 2018 getoond werden op een tentoonstelling in Pisa, naar Leuven.

[film] 26 maart, *Kinopolis*

☛ **BANFF MOUNTAIN FILM FESTIVAL**

's Werelds meest prestigieuze *Mountain Film Festival* strijkt opnieuw neer in Leuven en kleurt het scherm met een selectie internationale kortfilms. U volgt ontdekkingsreizigers naar de verste uithoeken van de wereld, houdt uw adem in bij de stunts van actiehelden en topsporters en pinkt een traantje weg bij elke grens die overschreden wordt.

[film] 27 maart tot 4 april, *Cinema ZED*

☛ **DOCVILLE 2019**

Heeft u het niet zo voor kortfilms? Of bent u reeds zachtjes ingedommeld in die fluwelen bioscoopzeteltjes? Het jaarlijkse internationaal documentaire filmfestival Docville brengt dit jaar voor de 14e keer een serie nationale en internationale documentaires naar Leuven. Op het programma staan natuurdocumentaires, documentaires over transpersonen in India, liefde in het digitale tijdperk, iconen als B.B. King en David Bowie, de islam in de hedendaagse westerse maatschappij en nog veel meer redenen om het witte doek op te zoeken.

[lezingenreeks] 4 april, STUK

• THE MATTER OF ARCHITECTURE

Deze lezingenreeks over architectuur, stedenbouw en design laat zeven sprekers aan het woord die samen alle aspecten van architecturale kunst verdiepen. 'Het gebouwde', als fysieke materialiteit, 'het niet-gebouwde' als ruimte, leegte, licht en tijd, en 'het poëtische' of 'metafysische' komen allemaal aan bod in deze zoektocht naar de essentie van architectuur.

[muziektheater] 4 tot 6 april, 20u, OPEK

• FIRST CONTACT

First contact is een unieke mix van muziek, strip en theater over de vluchtigheid van het leven en de vader-dochterband. Dit debuut van Stijn Meuris op het toneel is zeker een plaatsje in uw agenda waard. Als geen ander weet Meuris tekst te zeggen, te zingspreken en te brullen op muziek. Heeft u geen ticket kunnen bemachtigen? U kan First Contact ook als App beleven! 's werelds eerste volwaardige audio-strip-app biedt u de strip ook als interactieve video aan.

[tentoonstelling] 20 maart tot 6 april, 't Rood Huys

• LUSH & LUST II - INE LAMMERS

Deze tentoonstelling van het werk van Ine Lammers maakt deel uit van *VeelZIJdig*, een gratis festival over seksualiteit en intimiteit en een initiatief van deMens.nu Vlaams-Brabant in het kader van Internationale Vrouwendag. Centraal in haar werk staat dus de vrouw, in al haar sensualiteit en kwetsbaarheid. Perfectie is een illusie en schoonheid is saai. Er wordt gepleit voor rauwheid, eerlijkheid, zuiverheid en een breuk met alle taboes.☺

Boeken met impact

In Dubbel geboekt laten we twee prominente figuren met een link aan het woord over hun belangrijkste boek. Deze editie: twee regisseurs van eigen bodem.

door Arne Van Lautem

Jan Eelen

'*Can't find no antidote for blues*', klinkt de aanhef van Brusselmans' boek, en tjonge, dekt die de lading.

In *De man die werk vond* (1985), de tweede roman van de toenmalige Mooie Jonge Oppergod der Vlaamse Letteren, kijken we binnen in het leven van Louis Tinner. Tinner is een door angst geteisterde man die om den brode als bibliothecaris werkt op het ministerie van Tewerkstelling (RVA) in Brussel. 'Nu ja werken, hij doet eigenlijk niets', weet Jan Eelen, regisseur van onder meer *Het Eiland*, *In De Gloria* en *Alles Kan Beter*, ons te vertellen.

'*De man die werk vond* is zeker niet het beste boek dat ik gelezen heb, maar het is wel een belangrijk boek, omdat het voor mij de poort was naar de 'grottemensenboeken'. Ik was een jaar of veertien toen ik het voor het eerst las, en kwam toen met los van jeugdliteratuur à la Thea Beckman en Jan Terlouw; boeken die bol staan van de verhaallijnen. En plots was daar Brusselmans met *De man die werk vond*. Het absolute niets. Hij heeft de weg geplaveid naar schrijvers als Gerard Reve, Charles Bukowski, J.D. Salinger... en Tom Lanoye natuurlijk.'

Brusselmans schrijft wel vaker semi-autobiografische boeken, en ook in Tinner schuilt een grote portie Herman: 'Net zoals Brusselmans ooit

bibliothecaris was, slijt ook Louis Tinner zijn dagen in de bibliotheek. Tinner zit daar maar wat, krijgt slag om slinger een paniekaanval, maakt boeken kapot en schopt keet met jan en alleman. Ik vond dat ongelofelijk grappig, en bovendien ritmisch erg goed geschreven. Narratief en plot zijn nihil, maar Brusselmans kan met niets ongelofelijk veel vertellen. Hij is een meesterlijk dialoogschrijver', steekt Eelen de loftrumpet af.

'Het boek heeft wat dat betreft zeker een invloed gehad op mijn verdere werk. Brusselmans was in Vlaanderen, samen met Lanoye, een grote inspiratiebron voor mijn dialogen. De interactie tussen mensen en de oeverloze onzin die verkocht wordt, daarin is Brusselmans heer en meester. Maar ook van zijn ritme heb ik opgestoken. Hij zal wel niets voor niets een drummer zijn. (*lacht*) Ik vind het belangrijk dat je in een verhaal op het gepaste moment verrast of wakker geschud wordt.'

Aan de lijn hangen met Jan Eelen noopt een trouw adept al snel tot het stellen van de vraag of *De man die werk vond* een kiem was van *In De Gloria*, maar dat is volgens de regisseur niet het geval: 'Al is de 'landerigheid' in mijn dialogen en het met niets heel veel willen vertellen wel vintage Brusselmans.'

(‘Brusselmans is een grote inspiratiebron voor mijn dialogen’)
© Anneka Robeyns

Felix Van Groeningen

U kent Gents regisseur Felix Van Groeningen wellicht van kaskrakers als *The Broken Circle Breakdown*, *Beautiful Boy* en *De helaasheid der dingen*. Die laatste is een verfilming van de gelijknamige roman van Dimitri Verhulst, en daarop viel zijn keuze voor Dubbel geboekt: 'Weinig origineel, maar dat boek heeft mijn leven wel het meest veranderd.'

In *De helaasheid der dingen* neemt Verhulst de lezer mee naar zijn heimat, Reetveerdegem, waar we hem zien opgroeien als jongste lid van een achtergesteld gezin, bestaande uit de bomma familias en zijn alcoholverslaafde vader en nonkels. De jonge Verhulst moet met lede ogen aanzien hoe de broers zichzelf in de schulden drinken en zich zo deurwaarders op de hals halen. Maar gelukkig biedt de muziek van Roy Orbison een bron van lavenis en troost. Volledig autobiografisch is het boek echter niet: Verhulst voegde een resem extra-narratieve elementen toe.

'Ik las het boek voor het eerst toen het werd uitgebracht in 2006. Sindsdien heb ik het zoveel in handen genomen dat ik het vanbinnen en vanbuiten ken.' Van Groeningen herinnert zich dat de samenwerking met Verhulst initieel niet van

een leien dakje liep: 'Ik heb Dimitri en zijn oeuvre leren kennen nadat we samen meewerkten aan het theaterstuk Aalst. Toen ik hem vroeg of hij niets wilde schrijven voor mij, was zijn reactie weinig enthousiast. Toch kwam hij daarna op de proppen met een zeker verhaal "van een nonkel die een zuispel ontwikkelt". Dat leek mij dan weer niets... tot ik het boek las.'

Van Groeningen wist dat hij goud in handen had, al bleek de verfilming geen sinecure: 'Verhulst heeft een heel bijzondere pen. Zijn stijl is geestig, gevat en vuil, en tegelijk ook heel herkenbaar: het verhaal is volledig uit Vlaamse klei geboetseerd. Maar in *De helaasheid der dingen* hanteert Verhulst wel een redelijk anekdotische schrijfstijl, waardoor de transitie naar het scherm niet evident was.'

Van Groeningen uit tot slot zijn bewondering voor het traject van de protagonist, 'die in gedachten een zekere afstand creëert van zijn familie, maar toch vrede neemt met zijn afkomst, hoe schrijnend die ook moge zijn. Hoewel het verhaal bij vlagen heel donker en cynisch wordt, voel je mee met het personage, en dat is wat mij over de streep heeft getrokken om het boek te verfilmen.'

('Ik heb *De Helaasheid der dingen* zoveel in handen genomen dat ik het vanbinnen en vanbuiten ken')

© Josje Kerkhoven

ONDERHOND

daar is hij weer. het kip. mooi.

door [Benno Debals](#)

De wondere wereld van het internet heeft vele krochten en achtersteegjes, en sommige van die steegjes zijn zonovergoten galerijen vol eendenfoto's. Een lofredre over verkeerd gespelde eenden.

Journalist zijnde kan ik niet goed om met taalfouten. Die/dat-fouten, dt-fouten, verkeerd gespelde woorden, ze doen me rillen van de pijn. Soms kunnen spelfouten zichzelf echter overstijgen en de status van dankbare grootmoeder bereiken. Dat is wanneer *Arno's motiverende plaatjes voor overdag en soms in de nacht* opduikt in de annalen van de internetgeschiedenis. Arno's plaatjes zijn de essentie van het moderne internet. Metahumor die zoveel lagen ver reikt dat een millefeuille er niets tegen is.

Het is moeilijk om een pagina als deze aan te prijzen bij leken, want dit is het soort pagina dat je pas snapt wanneer je het snapt. Een cirkelredenering die bestempeld zou worden met een dikke nul door eender welke leerkracht argumentatieleer, maar die nu eenmaal stand houdt voor de memorij van de moderne maatschappij, en meer specifiek voor de memorij van onze teerbemimde Arno.

De eendenliefhebber kan alvast zijn goesting vinden bij de motiverende plaatjes die Arno aanreikt. De verschillende prentjes met ons hoofdpersonage eent (hij spelt het met een t op het einde want dat is grappig snapje) die knotsgekke avonturen beleefd, doen ons smachten naar een nieuwe watervogel om toe te voegen aan de huisdierenfamilie. Maar ook personages kip en laborat het proefdier passeren de revue om het geheel een diervriendelijk doch absurdistisch verhaal te geven.

We leven in een tijd waar de vierde muur niet meer gesloopt hoeft te worden, want die ligt al lang aan diggelen op de grond en de personages zijn intussen het publiek binnengewandeld en deel van onszelf geworden. Arno adresseert dan ook graag eens zijn trouwe volgers in zelfverklarende posts waarin hij beweert begonnen te zijn als een parodie op het soort foto's dat senioren op Facebook plaatsen om elkaar bijvoorbeeld een goeidechtend te wensen. Het is echter snel geëvolueerd naar een hele hoop meta mopjes en de pagina is ondertussen een parodie op zichzelf geworden.

Arno's plaatjes zijn de essentie van het moderne internet

Maar met een humor die ergens slingert tussen die van een vijfjarige en het transcendentale gewauwel van een of andere *woke* millennial die de maatschappij beu is, hoor je ons niet klagen. Met een scheut abstracte gekkerij als beenderpijnsap in combinatie met eigenaardig specifieke moppentapperij, voelt het aan alsof je Arno's leven binnenkijkt met zo'n gekke bril die allemaal driehoekjes en gekke figuurtjes tevoorschijn tovert op de wereld rond je.

Wil jij dus ook de winnaar zijn van gratis herensschade? Like dan *Arno's motiverende plaatjes voor overdag en soms in de nacht* op facebook punt com om deze te ontvangen! Verder nog fijn dag gewenst grt.☺

‘Ik houd mijn hart vast voor iemand als Anuna De Wever’

Annemie Struyf heeft al heel wat realisaties op haar cv staan, maar is de laatste jaren vooral bekend van de tv-programma's *La vie en rose* en *Eviva España*. Een gemoedelijk en toch diepgaand gesprek.

door [Vincent Cuypers](#) en [Pieter Jaspers](#)

Je wil er een jaar tussenuit, maar tegelijk je werk bij de televisie niet verliezen? De oplossing is simpel: maak een reeks over Vlamingen die in Frankrijk of Spanje wonen waarin je die mensen een jaar lang volgt. Met *La vie en rose* en *Eviva España* is Annemie Struyf er al twee keer mee weggekomen. Met heerlijke televisie als resultaat. Haar gave is meteen haar handelsmerk: een hartelijke knuffel, een kop koffie en een diepgaand gesprek: waar ze ook komt, met Annemie in de buurt wordt iedereen een beetje filosoof.

Ook u hebt aan de KU Leuven gestudeerd. Wat herinnert u zich daar nog van?

‘Voor mij was Leuven echt een wereld die openging. Ik ben thuis erg streng opgevoed. Op mijn achttiende moest ik dan een studiekeuze maken. Het is erg om te zeggen, maar ik had maar één criterium, en dat was dat het een richting moest zijn waarvoor ik in Leuven op kot kon gaan. In Antwerpen waren er ook heel wat richtingen, maar ik had zo'n behoefte aan een plaats voor mezelf, om onder het gezag van mijn strenge vader uit te geraken. Ik heb getwijfeld tussen kunstgeschiedenis, klassieke talen en pedagogiek of psychologie. Uiteindelijk heb ik dan voor pedagogiek gekozen.’

De rode draad door uw laatste programma's zijn mensen op zoek naar rust. Frankrijk en Spanje worden vaak voorgesteld als landen waar dat mogelijk is. Maar is dat ook zo? Vinden ze daar rust?

‘Ik denk dat er onder die zuiderse droom, die droom naar de zon, vaak een heel ander verlangen schuilt. Ik ben nu zelf de laatste zes maanden in België geweest, en ik moet zeggen dat ik het nu ook beter begrijp. We leven allemaal op een geweldig hectisch ritme, er komen

ontzettend veel prikkels op ons af. Mensen staan in de file, het verkeer slijt toe, we leven in een landje dat heel dicht bevolkt is, met weinig groen, weinig natuur.

Ik heb gisteren nog horen zeggen dat wij het hoogste zelfdodingscijfer hebben, en dan vraag ik mij af: "Hoe kan dat toch?". Hollen, hollen en niet meer mee kunnen. De afleveringen worden ook heel druk bekeken en becommentarieerd. Ik denk dat dat komt omdat ze de mensen een spiegel voorhouden. Ik krijg ook veel reacties op sociale media en op mail. Mensen die zeggen: "Geef me dat adres eens, ik wil ook in dat dorp van San en Annie (*een koppel uit Eviva España, red.*) gaan wonen." Ik denk dus dat dit verlangen appelleert aan een diepere ontevredenheid met het soort leven dat velen van ons leiden.’

Maar is het leven in Frankrijk of Spanje echt rustiger? Als je ziet hoe hard die mensen daar moeten werken, vaak voor een beperkt inkomen...

‘Dat is een hele goede vraag. Mensen dromen vaak van een bepaald soort leven, maar mispakken zich ook vaak. Want dat is iets dat ik keer op keer merk: mensen denken dat door in een cultuur te gaan leven waar de zon meer schijnt en het leven op een wat rustiger tempo verloopt, je eigen leven ook vanzelf gemoedelijk en chill wordt. Maar die mensen moeten daar ook allemaal een inkomen genereren. De levensduurte in Spanje ligt wel een stuk lager dan bij ons, je geeft daar minder uit, maar voor een doorsnee job verdien je in Spanje ook maar zeven à achthonderd euro per maand. Dat zijn dingen die hard kunnen aankomen.

Het verbaast me ook dat de mensen vaak te weinig voorbereid vertrekken. Ze gaan uit van een ideaalbeeld van de zon en de sfeer van vakantie en dat extrapoleren ze naar een heel leven.’

Vaak zijn het koppels die er op uit trekken om meer op zichzelf te gaan wonen. Hoe sterk moet je relatie daarvoor zijn?

‘Ik weet zeker dat mensen zich meestal niet realiseren hoe kwetsbaar het is om als koppel te gaan. Dat is iets heel fragiels: wat als er met een van de twee iets gebeurt? Ik denk dat je een enorm sterke relatie moet hebben om samen te emigreren, want je bent sowieso heel erg op elkaar aangewezen. Vrienden, familie, die komen wel eens af, één keer, twee keer, maar dan gaan die ook weer ergens anders op vakantie. Er zijn koppels die dat overleven, er zijn er die dat niet overleven.’

Hoe slaagt u er, in een tijd waarin elk woord of elke beweging een stroom van commentaar op sociale media veroorzaakt, keer op keer in mensen zover te krijgen om zich kwetsbaar op te stellen op televisie?

‘Ik heb door de jaren heen wel een bepaalde reputatie opgebouwd. Mensen vertrouwen mij,

Maar ik ga ook heel ver om dat vertrouwen van mensen niet te beschamen. Ik maak nu sinds een jaar of vijftien televisie, en ik denk dat mensen intussen wel weten dat ik het niet doe voor de sensatie, dat ik een respectvolle reportage met en over hen wil maken. Het is nooit mijn bedoeling om met de beelden domweg mijn ding te doen, te scoren, en niet te kijken naar de scherven die er eventueel gemaakt worden. Ik wil graag dat de mensen op het einde van de rit blij en tevreden zijn dat ze hebben meegedaan.

‘We leven allemaal op een geweldig hectisch ritme’

Dat neemt natuurlijk niet weg dat ik zie dat er op sociale media gescholden en getierd wordt, ook in het kader van programma’s als *Eviva*

España, waarin we geen politieke standpunten innemen, geen hete hangijzers behandelen. Dat is een gegeven dat er vroeger niet was. Ik probeer dan echt op te komen voor mijn personages. Ik kom tussen, ik blokkeer internettrollen, ik wis ongepaste scheldberichten. Ik vind niet dat mensen het recht hebben om alles zo maar te zeggen. Ik heb het over mijn eigen accounts natuurlijk. Wat er op sites van kranten of andere kanalen gebeurt, daar kan ik niets aan doen.

We hebben de laatste jaren hoe langer hoe meer geleerd dat we die sociale media in het oog moeten houden. Maar hoe hard ik ook mijn best doe om mensen voor te bereiden, als een programma bekeken wordt door zo’n 900.000 mensen... Het is eigenlijk goed voor hen dat ze in Spanje wonen, want in Vlaanderen zouden ze van de ene dag op de andere overal worden herkend. En je kan 99 positieve reacties krijgen en één heel agressieve, en dan onthoud je die ene agressieve. Je moet leren je daarvoor af te sluiten. En ik zie het heel erg als mijn taak om die ‘nazorg’ te bieden: ook als we al lang niet meer

draaien blijf ik in contact met onze personages, zodat ik hen kan helpen dat te plaatsen.

Het is daarom dat ik soms echt te doen heb met jonge mensen die heel snel in de media terecht komen. Ik hou bijvoorbeeld mijn hart vast voor iemand als Anuna De Wever. Dan denk ik, zo'n jong meisje van zeventien jaar, die zo naar boven wordt gestuwd, zo blootstaat aan alles. Dat zou ik mijn dochter nooit toewensen.'

Het valt op dat van alle programma's op televisie, de begroetingen bij u het meest hartelijk zijn. U komt aangereden en de mensen komen direct aangelopen. 'Dag Annemiel!'

(lacht) 'Mijn regisseur moet altijd tegen mij zeggen: "Niet te familiair hé!" Ze vindt dat dat raar overkomt. Maar ik volg die mensen ook wel een jaar. Ook 's avonds, als de camera niet draait zit je soms nog samen rond de eettafel. Ik ben voor velen degene die hun project het meest van nabij heeft gevolgd. Ik balanceer in mijn werk vaak op de grens tussen het professionele en het persoonlijke. Ik ben niet echt de journalist die even komt kijken en dan weer weg is. Ik maak verbinding met de mensen, en ik heb hen ook echt graag. Ik speel dat niet voor de televisie. Ik heb ook een aantal hechte vriendschappen die gegroeid zijn uit mijn reportagewerk. Niet met iedereen natuurlijk, dat is niet haalbaar. Maar volgende volgende zomer ga ik op vakantie naar het noorden van Spanje, en dan ga ik zeker Raf en Birgit even bezoeken (een koppel dat naar Asturias verhuisde, red.).'

'Het terrein van zingeving, dat blijft voor mij heel fascinerend'

Een van de mensen die u gevolgd hebt in Spanje is Sabah, een strijdvaardige vrouw die haar eigen weg baant door het leven. Zij kiest er heel duidelijk voor om alleen naar daar te trekken. Kunt u haar volgen?

'Sabah heeft, zoals iedereen, haar eigen geschiedenis. Ze heeft Algerijnse roots. Ze is in Vlaanderen opgegroeid, maar met haar voorkomen, de manier waarop ze spreekt, zich gedraagt... Hier valt zij altijd op, terwijl ze in Spanje kan opgaan in de mediterrane cultuur. Ze zit daar veel dichterbij haar roots. En zij heeft die zon ook echt nodig. Sommigen nemen het haar kwalijk, dat zij de zon verkiest boven haar kinderen. Maar haar kinderen zijn allemaal groot, het huis uit. Ik ben van dezelfde leeftijd als Sabah. Ik merk dat jongeren heel de wereld verkennen, op Erasmus gaan, op buitenlandse stage of projecten, maar, potverdorie, als een moeder dan zegt, nadat haar taak volbracht is, dat het hààr tijd is om op pad te gaan, en bijvoorbeeld naar Spanje wil, dan denk ik: groot gelijk! Zij moet niet onder de kerktoren zitten wachten tot haar kinderen van hun avonturen thuishkomen.'

Misschien een vraag die daarbij aansluit. In een interview in Plusmagazine - u ziet, wij lezen alles - zegt u dat u op uw 57e nog nooit zo gelukkig bent geweest. Moeten wij studenten nog zo lang wachten op het echte geluk?

(lacht hard) 'Nee! Dat wil ik niet zeggen. Wat ik eigenlijk wil zeggen, is dat wij in een maatschappij leven waarin bijna alles, de focus van het geluk, het leven, het genieten, bij jonge mensen wordt gesitueerd. Alle toffe dingen van het leven schrijven wij aan de jeugd toe. En ik gun de jeugd dat ook ongelooflijk, maar geloof het of niet, de liefde en het geluk zijn niet aan een leeftijd voorbehouden. Het is niet zo dat je op je gelukkigst bent als je jong bent, en dat vanaf veertig of vijftig alles bergaf begint te gaan.'

In uw programma's komt het religieuze vaak terug. Maar in uw boek lezen we dat u het jammer vindt dat u niet kunt bidden. Wat blijft u toch in dat religieuze aantrekken?

'Het terrein van zingeving, dat blijft voor mij heel fascinerend. Ik zal daar ook nooit denigreren over spreken. Wij leven in een maatschappij waarin we heel erg kunnen neerkijken op religie, en dat thema weinig respectvol behandelen.

Ik heb respect voor religie en voor de mensen die daar op een oprechte manier mee bezig zijn. Maar ik blijf een kind van mijn tijd. Ik ben geboren in de jaren zestig, toen de Vlaamse maatschappij nog door en door katholiek was. Maar samen met de ontkerkelijking van de maatschappij, heb ook ik mijn geloof achter mij gelaten. Tegelijkertijd heb ik nooit de behoefte gevoeld me tegen kerk of religie af te zetten. Als ik in culturen kom waar religie nog heel erg speelt, dan merk ik toch wel dat religie, zeker op cruciale momenten in een mensenleven, mensen zachter maakt en troost biedt.

We leven intussen in een totaal ontkerkelijkt maatschappij. Ik wil ook geen pleidooi houden voor meer religie in onze maatschappij.

'Zoals Anuna naar boven is gestuwd, zo blootstaat aan alles, dat zou ik mijn dochter nooit toewensen'

(‘Ik heb respect voor religie en voor de mensen die daar op een oprechte manier mee bezig zijn’)
© Stijn Winkels

Maar op grote momenten, als je iemand verliest die je graag ziet, als je op de grens van leven en dood komt te staan, dan denk ik toch dat veel mensen een aanvoelen hebben van een dimensie die ons overstijgt. Maar je moet daarom geen kruistochten gaan voeren. We zouden hier terug allemaal... (pauzeert)

De tien geboden van buiten leren mis-schien? Dat is recent weer ingevoerd door de katholieke onderwijskoepel.

‘Maar die tien geboden, laat ons heel eerlijk zijn. Bekijk die. Dat zijn wel heel straffe richtlijnen. Moest iedereen die tien geboden als maatstaf nemen, ik ben er zeker van dat we in een betere maatschappij zouden leven.’

‘Er is een verschrikkelijke polarisering aan de gang’

U geeft ook wel eens de kritiek dat het nieuws te pessimistisch wordt.

‘Ja, ik moet het wel zeggen, ik ben hier nu een half jaar (in België, red.) en ik vertrek volgende maand, want ik ga naar het hoge noorden om daar opnieuw reportages te maken. En eerlijk, ik ben blij dat ik kan vertrekken. Die voortdurende stroom van negatieve berichtgeving, maar voortdurend hé, ik kan daar niet goed tegen. Ik merk het in haast alle gesprekken, er is een verschrikkelijke polarisering aan de gang. Je moet

onmiddellijk kleur bekennen, links, rechts, voor, tegen, er is heel weinig nuance in het debat, en dat vind ik jammer.’

In een interview in De Morgen zei u in die zin dat we missionarissen en andere kolonialen niet zomaar als slechteriken mogen neerzetten. Niet iedereen ging met de verkeerde redenen naar de kolonie. Anderzijds wijzen veel mensen er op dat een vergevingsgezinde houding de wrede heden van het kolonialisme afzwakt?

‘In debat vind ik het zo erg dat iedereen op dezelfde hoop wordt gegooid. Van Leopold II, meer dan honderd jaar geleden, tot een missionaris uit de jaren 1970. ‘Iedereen die ooit naar Congo is geweest, was een slecht mens.’ Ik heb reportages gemaakt over missiezusters, die in hun tijd, in hun context – ok, dat is niet meer onze context – het beste van zichzelf hebben gegeven, niets voor zichzelf hebben opgeëist, scholen opgericht, ziekenhuizen gebouwd, ontelbare mensenlevens gered.

Ik ken een zuster die net zoals pater Damiaan bij de melaatsen is gaan wonen, en zelf melaatse is geworden. Werkelijk, om die nu op dezelfde hoop te gooien als de praktijken van Leopold II... dat kan mij behoorlijk irriteren.

Iedereen heeft verantwoordelijkheden. Er is niet één grote dader en één onschuldig slachtoffer. De realiteit is veel complexer. Nadat de Belgen uit Congo zijn weggetrokken, wat hebben de lokale machthebbers in al die jaren gedaan? Ik kom nog vaak in Afrika en ik kan me daar echt boos over maken. De hebzucht, de graaizucht, de wreedheid bij lokale leiders is gigantisch. Het totaal gebrek aan mededogen dat zij uitstralen naar mensen die niet tot hun eigen clan behoren. Ik vind dat stilaan alle nuance in dat debat zoek

is. En wat die gestolen kunst betreft, ik nodig iedereen uit om eens naar Congo te gaan en daar een museum te gaan zoeken waar ze kunnen garanderen dat er met liefde en deskundigheid voor die kunstwerken gezorgd wordt. De wonder-schone stad Timboektoe (in Mali, red.) is kapot-gemaakt door rebellen daar. Ik kan alleen maar een pleidooi houden voor een klein beetje meer historisch inzicht. Ik zou zeggen, iedereen moet meer geschiedenis studeren. Als er één domein is dat meer bestudeerd moeten worden...

Het is nu al te vaak een inquisitie. Als je toevallig in die koloniale, of zelfs post-koloniale periode iets met Congo te maken had, dan ben je nu een slechterik zonder meer. Met de moslims was dat ook zo na de terreuraanslagen. Ook ik heb toen even gedacht: "Potverdekke, waarom distantiëren de moslims zich niet van die aanslagen?" En nu denk ik: "Maar natuurlijk niet, die voelen zich helemaal niet verantwoordelijk voor de daden van die gekken die met bommen zo'n ravage aanrichten." En terecht.’

Is het niet problematisch dat er nooit verontschuldigen zijn aangeboden?

‘De verontschuldigen waarover het nu gaat, zijn afgedwongen excuses. Moeten wij dat doen? Ik weet het echt niet. Uiteraard zijn er met het kolonialisme gigantische fouten en misdaden begaan. Maar excuses aanbieden betekent ook dat er meteen groepen opstaan die herstelbetalingen gaan eisen. Dat zit daar ook achter.

Ik pleit gewoon voor meer nuance. Mijn geliefde missiezuster Noëlla die in Congo in de jaren '70 melaats is geworden bij de melaatsen, hoeft zich van mij echt voor niets te verontschuldigen. Integendeel. Bovendien, als wij met excuses beginnen, dan moeten ontzettend veel landen toch aan elkaar excuses gaan aanbieden?’ ☺

Chick-away verandert naam na mysterieuze verdwijning van eigenaar

· 15 maart om 14:32 ·

Gineau kreeg van de juf de opdracht om een tekening te maken van een persoon die hem inspireert. Gineau kan alvast mooier tekenen dan onze hoofdredacteur!

Edgar Allan Poep

*Bij het afgaan van de wekker
Daalt mijn gemoed ver onder nul
Maar ach, 't is best wel lekker
Eens slaperig sjoeren aan m'n lul*

Tip van Flip

Goede vrienden komen langs de achterdeur

Openingszin van de week

He, wij zijn toch goeie vrienden?

Mag ik dan eens langs je achterdeur komen?

Wanneer je op maandag weer eens te hard bent gaan feesten en de rest van de week op droog brood moet leven

Herindeling academiejaar?

Even mijn financiële pijngrens bereikt. Sorry.

Student worstelt met identiteitscrisis na invullen BuzzFeed-quiz

door [Denno Bebals](#)

Bram, student psychologie, nam afgelopen week deel aan de BuzzFeed quiz 'welke cupcake ben jij?' en ontdekte tot zijn grote ontsteltenis dat hij een triple salted caramel cupcake was. 'Dit sloeg in als een bom', weet Bram ons te melden, 'ik verwachtte een zoetere persoon te zijn, met een lief karakter, maar blijkbaar ben ik toch best een salty persoon.'

Dat Bram naast zijn droomcupcake gegrepen heeft, doet duidelijk pijn. 'Liefst had ik een chocolate cherry goat cheese cupcake geweest, maar zelfs met de bitterheid van een peanut butter fudge coffee ice cream cupcake had ik kunnen leven, gezien ik soms wel eens wat cynischer in het leven sta. Deze slag in mijn gezicht doet me echter twifelen aan mijn eigen bestaan.'

Het gaat al enkele dagen achteruit voor Bram. Zijn worsteling met zichzelf slaat duidelijk over op zijn sociaal leven. Waar hij anders altijd de flierefluiter van zijn vriendengroep was, doet hij nu niets anders dan overal over klagen. Hij doet ook al dagen geen oog meer dicht 's nachts, want hij blijft met het beeld van die dekselse cupcake in zijn hoofd hangen.

Bram is inmiddels opgenomen in de psychiatrische afdeling van het Universitair Ziekenhuis Gasthuisberg. We hopen voor een spoedig herstel en hopelijk geen traumatiserende cupcakes in de cafetaria.

Rechtzetting:

In het interview met Bert De Leenheer op pagina 10 staat foutief vermeld "Op zijn 18e speelde Bert met het idee priester te worden.", dat moet zijn: "Op zijn 18e speelde Bert met zichzelf."

cultuur

Een appeltje voor de dorstige jazzliefhebber

Tijdens Leuven Jazz kon een voorstelling in de Leuvense jazz-gaard 'De Appeltuyn' natuurlijk niet ontbreken. LG Jazz Collective was de muzikale fruit-leverancier van dienst.

internationaal

De val van dictator Al-Bashir

In december vorig jaar braken in Soedan de hevigste protesten uit tegen het regime sinds de militaire staatsgreep van president Omar Al-Bashir in 1989. De Soedanese overheid besliste alle universiteiten te sluiten.

A promotional poster for the 'Survival of the Student' event. The background is a collage of images showing students in various settings, overlaid with a red and white color scheme. The text is in a bold, sans-serif font. The event is scheduled for Wednesday, March 3rd, at the University Sports Center, with the website www.survivalofthestudent.be provided.

**SURVIVAL
OF THE
STUDENT**

WOE 03.04
UNIVERSITAIR SPORTCENTRUM
WWW.SURVIVALOFTHESTUDENT.BE

**SURVIVAL
OF THE
STUDENT**

3 april 2018 — *cultuur*

Interview Ilya Leonard Pfeijffer

De bekende romanschrijver en classicus brengt op 1 april (geen grap!) een bezoekje aan Leuven om te praten over zijn nieuwe boek en de Europese identiteit. Wie hier niet bij kan zijn, kan zich troosten met dit interview.

Is het Nederlands ten dode opgeschreven?

— 26/3/2018 — *internationaal*

Met de stille dood van de opleiding Neerlandistiek aan de UvA, wordt getwijfeld aan de toekomst van de taal. Is een studie Nederlands nog wel nuttig in internationale context?

Stura brengt memorandum uit

— 26/3/2018 — onderwijs

De Leuvense studentenvertegenwoordigers hebben een nota afgewerkt met daarin noden en visies op het hoger onderwijs, die ze zullen overhandigen aan de Vlaamse politieke partijen.

Interview Richard Wilkinson

— 28/3/2018 — *internationaal*

Op uitnodiging van studentenvereniging COMAC bracht epidemioloog Richard Wilkinson een bezoek aan Leuven.

colofon

Vinsent Nollet
hoofdredacteur
vinsent@veto.be
@vinsentnollet

Daphne de Roo
redactiesecretaris
daphne@veto.be
@daphnefderoo

Daan Delespaul
redacteur Internationaal
daan@veto.be
@DDelespaul

Lien De Proost
redacteur Sociaal
lien@veto.be
@ProostLien

Rani Goelen
redacteur Student
rani@veto.be
@Ranigoelen

Jan Costers
redacteur Cultuur
jan@veto.be
@Jcorders

Anneka Robeyns
redacteur Beeld
anneka@veto.be
@AnnekaRobeyns

Benno Debals
redacteur KU Leuven
benno@veto.be
@BennoDebals

Vincent Cuypers
redacteur Opinie
vincent@veto.be
@v_cuypers

Veto is een uitgave van de Leuvense studentenkoepel LOKO. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO. Wil je hier volgende keer ook vernoemd staan? Kom dan naar onze Redactievergadering, elke vrijdag om 16u op de tweede verdieping in de 's Meiersstraat 5; of stuur een mailtje naar veto@veto.be met een antwoord op de vraag 'Wie zou jij graag eens ontmoeten?'

eindredactie Arne Jotie T'Hooft Van Lautem, Mathilde Ruth Bader Ginsburg Dams, Lien Aretha Franklin De Proost, Vincent Cuypers, Tom De uil van Minerva Dinneweth, Vinsent God, om hem eens een paar vraagjes te stellen Nollet, Anneka Ginette Robeyns, Rani Goelen, Tijs De covertitels van Arne Keukeleire, Daphne Dylan Moran, maar hij had geen zin in een interview de Roo, Benno Eros, om hem eens een paar vraagjes te stellen Debals, Jan Jezi, om hem eens een paar vraagjes te stellen Costers, Philip mezelf over een jaar of tien Lammens **vormgeving** Daphne de Roo **cover** Justine Lambrechts **schrijvers** Jan Yeezy, om hem een paar vraagjes te stellen Costers, Vinsent Nollet, Lien De Proost, Arne Van Lautem, Rani Goelen, Ana Van Liedekerke, Benno Debals, Tijs Keukeleire, Daan Delespaul, Mikhail Hunter S Thompson Efimenko, Daphne de Roo, Jef mijn promotor Cauwenberghs, Mirjam Eren, Mathilde Dams, Pieter De vriendin van ene 'Thierry Baudet' Jespers, Astrid Bostoën, Sjaak Tromp Meesters, Korneel Van Dooren, Nora De HoRe van jaargang 46 Sleiderink, Astrid Soetewey, France Schils **illustratoren** Anneka Robeyns, Kaylan Saro, Ruben Algoet, Philip Lammens, Anne-Leen Socrates, om hem eens een paar vraagjes te stellen Declercq, Daphne de Roo, Frank Claikens, Guillaume Deprez, Josje De andere helft van mijn illustratie Kerkhoven **fotografen** Daphne de Roo, Stijn Winkels, Jonas De Leeuw **KU Leuven** Arne Van Lautem, Benno Debals, Frank Alan Turing Claikens **v.u.** Daphne de Roo

**1 april.
Laat je niet vangen.
Ook online niet.**

**#gefopt of
#gephished?**

www.kuleuven.be/e-mune

KU Leuven zorgt voor je online gezondheid